

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ..... Δραχμάς 7.50
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ..... Φρ. Χρ. 8

Διαχειριστής: Σ. ΒΕΛΛΗΣ

ΕΤΟΣ Ε' — ΑΡΙΘΜΟΣ 146

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ Λ. 10

Διά πάσαν αϊτησίαν:

“ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΝ,” ΑΘΗΝΑΣ

Έν Αθήναις τῆ 24 Ὀκτωβρίου 1909

Ἡ «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ» διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπι-
βλεψιν καὶ τὸν ἔλεγχον δωδεκαμελοῦς συμβου-
λίου ἐκ δικηγόρων ἐν Ἀθήναις.

Ἐπόπται τῆς ἔδρας καὶ ὑπεύθυνοι
ΠΕΤΡΟΣ ΘΗΒΑΙΟΣ
Π. ΛΑΓΟΠΑΤΗΣ—Ε. ΚΟΥΛΟΥΜΒΑΚΗΣ—Α. ΜΠΟΥΚΡΑΣ
Δικηγόροι ἐν Ἀθήναις

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΛΙΓΑΡΧΙΑ

Τὴν ἔκτασιν ἣν πρόκειται ἢ καλεῖται νὰ προσλάβῃ ἢ ἀπὸ διμήνου καὶ πλέον συνεχιζομένη ἐπανάστασις οὐδεὶς εἶνε εἰς θέον νὰ προδιαγράψῃ. Πάντως ὁμοῦς εὐρισκόμεθα πρὸ μῆος ἐξεγέρσεως καθαῶς ἐπαναστατικῆς ἥτις μίαν καὶ μόνην καὶ ὠρισμένην ἔχει κατεύθυνσιν: Τὴν ἀνατροπὴν τῶν συνθηκῶν ἐπὶ τὰς ὁποίας διεπλάσσετο μέχρι τῆς σήμερον ἢ ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας καὶ τῶν ὄρων ὑπὸ τοὺς ὁποίους ἐπετυγχάνετο ἢ ὑποδούλωσις εἰς αὐτὴν τῆς νομοθετικῆς. Συνθηκῶν καὶ ὄρων κατὰ τοὺς ὁποίους μεταξὺ τῆς πρώτης τῶν ἐξουσιῶν τούτων, τῆς ἐκτελεστικῆς καὶ τῶν μελῶν αὐτῆ ἀπῆρτιζον τὴν δευτέραν, τὴν νομοθετικὴν, σιωπηρὰ οὕτως εἰπεῖν ἀπὸ ἐτῶν εἶχε συνομολογηθῆ συνθήκη, δυνάμει τῶν ἀπειρῶν λεπτομερειῶν τῆς ὁποίας ἢ ἀλληλεγγύη εἶχε καθιερωθῆ πλήρως, τεχνικὸς δὲ ὄρος ἐκδηλῶν τὴν ἀλληλεγγύην ταύτην, ὄρος ἐπισημοποιηθεὶς ἐν αὐτῇ τῇ αἰθούσῃ τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων ὑπὸ ἐνός τῶν κατ' οὐσίαν ἀρχηγῶν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, ὑπῆρξεν ὁ ὄρος **συναλλαγῆς**. Πολιτικῆ ὅπως λέγεται συναλλαγῆς. Ἐκείνη πρὸ τοῦ ἀναστήματος τῆς ὁποίας εὐπειθέστατος ὑποκλίνεται ὁ δικαστὴς καὶ θρασυτάτος παχύνεται ὁ ἐργολάβος τῶν δημοσίων ἔργων ἢ ὁ λιμενάρχης καὶ περιδεὴς ὑπὸ τὰ νεύματα τοῦ τελευταίου ἀντιπροσώπου ταύτης ἐκδίδει τὰς ἀποφάσεις του ὁ πταισματοδόχης. Ταύτην τὴν συναλλαγὴν ἢ μᾶλλον ταύτην τὴν πολυκέφαλον ὀλιγαρχίαν ἐπηλθεν, οὐχὶ ὅσον ἔδει ὀρυμνική, νὰ καταλύσῃ τὸ σημερινὸν ἀνώμαλον καθεστῶς. Ἐπέτυχε τοῦτο; Ὑπάρχει πιθανότης οὐθὲν εἶναι ἐπιτυχῆ, ἔστω καὶ ἐν μέρει, εἰς τὸ μέλλον; Τὸ ἐρώτημα, πρόωρον ἴαν, οὐτε χορῆζει οὐτε εἶνε δυνατὸν νὰ τύχῃ οὐτε καὶ σκόπιμον εἶνε νὰ τύχῃ ἀπαντήσεως ἀπὸ τοῦδε, ἀντ' αὐτοῦ δὲ ἐπιαιροῦτερον εἶνε νὰ τεθῇ τὸ ἔτερον: Ὁ μοναδικὸς ἢ ἀκόμη καὶ ὁ κύριος ἐχθρὸς, καθ' οὗ παλαίει ἢ κινήσει τῆς σήμερον εἶνε τάχα μόνη ἢ πολιτικῆ αὕτη συναλλαγῆς, καὶ ταύτης τελεσφόρος καταλυνομένη ἀναλαμβάνομεν ὡς Κράτος καὶ ἀναπνεύομεν ὡς Κοινωνία; Ἀτυχῶς ἢ ἀσφαλῆς ἀπάντησις, ἢ προσήκουσα εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο, εἶνε ἢ ἀρνητικῆ, διότι ἂν ὑποτεθῇ οὐ αἱ ἐκ τῆς σημερινῆς καταστάσεως εὐθύναι ἀναλύονται εἰς μερίδας, τὸ μέγιστον τούτων ἀνήκει εἰς ἄλλον ἐχθρὸν, μᾶλλον ἄδοτον, ἐπικινδυνώδεστέρα ὑπόουλον, τελειότερα ὠργανωμένον, ἀσφαλέστερα ἐκ τῆς κούρτης του βάλλοντα καὶ ἐπιτυγχάνοντα. Ὁ ἐχθρὸς δὲ οὗτος τὸν ὁποῖον πλέον ἢ ἅπαξ ἀπὸ τῶν αὐτῶν στηλῶν ἔκτοτε ὑπεδείξαμεν εἶνε ἢ **κοινωνικῆ συναλλαγῆς**.

Ἄν ἢ πρώτη κατέληξε νὰ καταστήσῃ δέσμον τὸ Κράτος ὡς τοιοῦτο καὶ νὰ παραλύσῃ μέχρι σημείου ἀπιστεύτου τὴν Διοίκησιν του καὶ νὰ τὸ παραστήσῃ ἐν ταῖς πρὸς τὸ ἐξωτερικὸν σχέσεσιν αὐτοῦ ὡς ἓνα κλαυθμηροῦσα σοφιστήν, ἢ δευτέρα συνέλαβε καὶ τὸ Κράτος καὶ τὴν κοινωνίαν ἀπὸ τοῦ τραχύλου καὶ ἐπέτυχε τοῦτο ἀφοῦ παρεσκεύασε καὶ διότι παρεσκεύασε μίαν ἀτμόσφαιραν, ἐν τῇ μέσῃ τῆς ὁποίας ὠρισμένον κύκλον ἀνθρώπων καὶ γνωστὸς ἀριθμὸς οἰκογενειῶν δὲν ἐντροπᾶ μόνον, ἀλλὰ καταπνίγει πᾶσαν πρόοδον, ἐφ' ὅσον ἢ πρόοδος αὕτη δὲν συνδέεται μετὰ τὰ θυλάκια καὶ μετὰ τὴν πάχυνσιν τούτων.

Τοιοῦτος ὁ δεύτερος ἐχθρὸς, ὁ κατὰ τοῦτο ἐπαναλαμβάνομεν ἐπικινδυνώδεστος, διότι ἂν ὁ πρῶτος, ὁ ἐκδηλούμενος ἐν τῇ πολιτικῇ συναλλαγῇ, συνεπειροῦσθῃ ἤδη μέχρι σημείου ἐξαφανίσεως ἐπὶ τῇ θέᾳ μῆος ἐνόπλιον ἐξεγέρσεως, ὁ δεύτερος δὲν εἶνε εὐχερὲς νὰ σονοπειρωθῇ διὰ τῶν αὐτῶν μέσων. Οἱ πλόκαμοί του, οἱ ἀπανταχοῦ ἐκτεινόμενοι καὶ τὰ πάντα περισφιγγόντες, εἶνε συγχρόνως καὶ ἄδοτοι εἰς τὸν γυνῶν ὀφθαλμῶν τῶν μεγάλων ἐκείνων κοινωνικῶν ὁμίδων εἰς βάρος τῶν ὁποίων παχύνεται. Ἀπαραίτητον ἄρα ὁ γυνῶν αὐτῶν ὀφθαλμῶν τῶν ὁμάδων τούτων νὰ καταστήθῃ δὲνδεστέρος, ὅπως οὕτω λάβῃ αὐτὸς ἄμεσον ἀντίληψιν τῶν πείριξ αὐτοῦ εἰς βάρος ἀπασῶν ἢ γενεῶν ὁποίων παρὶσταται εὐνότερα τῶν γνωστῶν βαθμῶν τῆς ἐξ αἵματος καὶ ἐξ ἀρχαιοσύνης μηδὲ τῆς ἰσχυρῆς ἐξαιρουμένης συγγενείας.

Ἄν τὸν πρῶτον ἄρα τῶν ἐχθρῶν εἶνε ἐνδεχόμενον νὰ κατατροπώσῃ ἢ ὀλικῆ ἰσχύς, τὸν δεύτερον μόνον τὸ φῶς δύναται νὰ καταλύσῃ. Καὶ φῶς τοιοῦτον ἀναλαμβάνει νὰ μεταδώσῃ εἰς ἐκ τῶν πολιτικῶν συνεργατῶν ἡμῶν, ὁ ὕψιγγος κ. **Ἡλίας Ἀναστασιάδης** διὰ τῆς ἐν τῷ Νομικῷ τμήματι τοῦ Συλλόγου Παρνασσοῦ ἀνακοινώσεώς του τοῦ παρελθόντος Σαββάτου «Περὶ τῆς νομοθετικῆς ἐπεμβάσεως τοῦ Κράτους ἐπὶ τῶν ἀνωμένων ἐταιρειῶν», ἣς μέρος ἔχει ὡς ἑξῆς:

Συγκέντρωσις διοικητικῶν συμβουλίων.

Ἄλλὰ σημαντικώτερον, κύριοι, καὶ τερατώδες ἀληθὲς εἶνε τὸ φαινόμενον, καὶ ἀλλαγῆς καὶ παρ' ἡμῖν, καθ' ὃ ὀλίγοι χρηματισταί, ὡς εἶπον καὶ πρότερον, διαρκῶς μετέχουσι τῶν διοικητικῶν συμβουλίων τῶν πλείστων καὶ κυριωτέρων τραπεζῶν καὶ ἄλλων ἐταιρειῶν.

Παρ' ἡμῖν διαρκῶς τὰ μέλη τῶν διοικητικῶν συμβουλίων, ἰδίως τῶν τραπεζῶν, βλέπομεν, μὴ ὀρθοῦντα πρὸ τοῦ κινδύνου, ὃν διὰ τῆς συμπεριφορᾶς αὐτῶν δημιουργοῦσι, νὰ γίνωνται μέλη ἐταιρειῶν, ὧν ἢ ἐπιχειρήσεις εἶνε μὲν ἐκτάκτως κερδοσκοπικῆς, ἀλλὰ καὶ ἐκτάκτως ἐπικινδύνους.

Ἐν τῇ ἑαυτοῦ κρίσει ἐπὶ τοῦ ἰταλικοῦ νομοσχεδίου τοῦ 1904 καὶ ὁ Vivante (Rivista τοῦ ἰδίου 1905 σελ. 217) διεκτραγωδεῖ τὴν ἀφόρητον κατάστασιν, ἣτις καὶ ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ κρατεῖ ἐν Ἰταλίᾳ, λέγων, ὅτι ἀπὸ τοῦ Torino μέχρι τοῦ Palermo ἢ τὴν τύχην τῶν πλείονων ἐταιρειῶν κεῖται εἰς τὰς χεῖρας καὶ τὰς ἐπιτροπὰς τῶν αὐτῶν ὀλίγων προσώπων, ἵνα ἐπὶ τέλος καταλήξωσιν αὐταὶ καὶ εἰς τὴν αὐτὴν καταστροφὴν.

Ὁρμητικώτερος εἶνε ὁ ἀμειλικτὸς μαστιγωτὴς πάσης κακοηθείας τῶν ἀνωμένων ἐταιρειῶν καθηγητὴς ἐν Παρισίοις Thaller (Revue politique et parlement. 1903 τόμ. 35 σελ. 119) ἐναντίον τοῦ ἐπικινδύνου τούτου φαινομένου τῆς συμμετέξεως τῶν διοικήσεων καὶ τῆς συγκεντρώσεως αὐτῶν εἰς χεῖρας ἐλαχίστων προσώπων.

Τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἀναπτύξεως ἡμῶν θεωρῶ ἐκτάκτως σπουδαῖον καὶ παρ' ἡμῖν καὶ ὀφείλον νὰ προκαλέσῃ τὴν ἰδιαίτην προσοχὴν τοῦ ἡμετέρου νομοθέτου. Παρ' ἡμῖν ἀσυστόλως καὶ ἐναντίον πάσης νομικῆς λογικῆς βλέπομεν ταύτην τὴν τράπεζαν συμβαλλομένην μετ' ἐκείνης τῆς ἐταιρείας, ἐνῶ ἀκριβῶς οὐσιαστικῆ διαφορά προσώπων συμβαλλομένων οὐδεμία ὑφίσταται, ἥτοι ἢ πεντὰς ἐκείνων προσώπων ἢ τὰ πλείστα διοικητικὰ συμβούλια συγκεντροῦσα διαρκῶς πρὸς ἑαυτὴν συμβάλλεται, ἐν ᾧ διατίθῃ τὰς κολοσσιαίας περιουσίας τῶν ἐταιρειῶν τούτων.

Ἡ σύγκυσις αὕτη τῶν ἰδιοτήτων καὶ τῶν διοικήσεων ἀναμφισβητήτως ἐξαφανίζει τὴν πραγματικὴν περιφροῦρησιν τῶν συμφερόντων ἐκάστης ἐταιρείας. Ἡ

τοιαύτη ἐπαφὴ καὶ συγχώνευσις τῶν διοικητικῶν συμβουλίων ἀναμμνήσκει τὰ Trusts τῶν Ἀμερικανῶν.

Λόγῳ δὲ τοῦ προφανοῦς κινδύνου, ὃν δημιουργεῖ ἢ συγκέντρωσις αὕτη, ἀλλαχού ἐπεβλήθησαν σπουδαῖαι ἀπαγορευτικαὶ διατάξεις.

Ἐν Ἰταλίᾳ διὰ τοῦ νόμου τῆς 6 Μαΐου 1891 ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς διοικητὰς πιστωτικοῦ ἰδρύματος νὰ ὦσι τοιοῦτοι καὶ ἐκείνης τῆς ἐταιρείας μετ' ἣς ἔχει συναλλαγὰς τὸ πιστωτικὸν ἱδρυμα. (Gagliano σελ. 107). Καὶ ἐν Ρωσίᾳ μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Τραπεζῆς Charkoff, ἐπελθοῦσαν τῇ 1900, ἀπηγορεύθη διὰ τοῦ νόμου τοῦ 1901 εἰς τοὺς διοικητὰς πιστωτικῶν ἰδρυμάτων νὰ ὦσι τοιοῦτοι καὶ ἄλλων ἐταιρειῶν κατὰ μετοχὰς, ὡς πληροφορεῖ ἡμᾶς ὁ Raffalovich (Econometrie française 1908 σελ. 380).

Καὶ ὁ Γερμανὸς καθηγητὴς Schanz ἀπέφηνε κατὰ τὸ 1901 ἐν τῇ Berliner Tageblatt, (9 Αὐγούστου) γνώμην, ὅτι πρέπει νὰ ἀπαγορευθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Aufsichsrat ἐταιρείας τινὸς νὰ ὦσι συγχρόνως τοιαῦτα εἰς πλείονας τῶν τριῶν ἐταιρειῶν.

Ὁδὴ ἤττον νομίζομεν ἡμεῖς ἀναγκαίαν γενικὴν ἀπαγορευτικὴν διάταξιν, καθ' ἣν οἰασδήποτε ἐταιρείας καὶ οὐχὶ μόνον πιστωτικοῦ ἰδρύματος ὁ μετέχων τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου δὲν πρέπει νὰ ἢ μέλος οἰασδήποτε ἄλλης τοιαύτης, ὅταν ἐπὶ τέλος τὸ μετοχικὸν αὐτῆς κεφάλαιον ὑπερβαίνῃ ὀρισμένον σημαντικὸν ποσόν, ὑπὲρ τῆς γνώμης δὲ ταύτης κηρύσσεται τὸ ἐμπορικὸν ἐπιμελητήριον τοῦ Milano (Relazioni e Verbalì σελ. 339), τὸ δὲ ἰταλικὸν νομοσχέδιον τοῦ Ronchetti τοῦ 1904, τὸ κατατεθὲν πρὸ τινος ἐν τῇ Γερουσίᾳ, γενικῶς ὄντως ἀπαγορεύει εἰς τοὺς διοικούντας ἐταιρείαν ἀνόνημον νὰ ὦσι τοιοῦτοι καὶ ἄλλης τοιαύτης, ἄνευ συναίνεσεως τῆς συνελεύσεως (Annales τοῦ Thaller 1906 σελ. 61).

Ἄλλὰ μὴ θεωρηθῇ ἢ ἡ γνώμη ἡμῶν ὑπερβολικῆ ἢ μὴ ὀρθῆ, διότι δῆθεν δι' αὐτῆς ἀποκλείεται ἢ δρᾶσις ἐπιχειρηματικῶν προσωπικοτήτων. Εἶνε προτιμώτερον, φρονῶ, νὰ συνθλίβῃται ἢ σπανία ἄλλως τε ἐπιχειρηματικῆ ἰδιοφυῖα ἢ νὰ κηρύσσῃται νομοθετικῆ ἀσυνδοσία ἀπέναντι πληθῶς ἀνικάνων ἢ δολίων διοικήσεων, εἶνε προτιμώτερον ν' ἀποκωλύηται ἢ ταχύτερα βιομηχανικῆ καὶ ἐμπορικῆ προαγωγῆ ἢ νὰ ἐπέργηται ὑπόυλως καὶ ἀνεξελέγκτως καὶ ἐπικινδύνως ἐταιρειῶν συγκέντρωσις κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῶν ἀμερικανικῶν Trusts.

Ἀνάμειξις βουλευτῶν.

Ἄλλ' οὐχὶ μόνον τοιαύτη ἐπιβάλλεται ἀπαγόρευσις, ἀλλὰ καὶ ἢ ἄλλη προσέτι, τοῦ συμμετέχειν ἐν τῇ διοικήσει πρόσωπα φέροντα ἰδιότητα δημοσίαν, εἴτε βουλευτοῦ εἴτε δημοσίου ὑπαλλήλου.

Καὶ ἀλλαχού καὶ παρ' ἡμῖν, μετ' ἐντάσεως μάλιστα, φέρονται ἐπὶ κεφαλῆς τῶν διοικητικῶν συμβουλίων μέλη τοῦ κοινοβουλίου καὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα αὐτῶν ταύτην.

Ἡ ἀρχὴ αὕτη γενικῶς νῦν ἀποδοκιμάζεται, δικαίως δὲ ἄρα τῇ εισόδῳ ἐξ ἐπαγγέλματος τραπεζίτου εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Βουλὴν ὑψώθη πρὸ τινων ἐτῶν φωνὴ κατὰ τῆς παρ' ἡμῖν κρατούσης τοιαύτης τερατώδους ἀρχῆς ὑπὸ διαπρεποῦς μέλους αὐτῆς.

Καὶ ἐν Γαλλίᾳ ἐτι διὰ τοῦ νόμου τῆς 20 Νοεμβρίου 1883 ὀρίζεται, ὅτι ἐκπίπτει τῆς ἰδιοτήτος αὐτοῦ ὡς βουλευτοῦ ἢ γερουσιαστοῦ ὅστις κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἑαυτοῦ ἐντολῆς ἀφῆκε νὰ τεθῇ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην ἐν ταῖς ἀγγελίαις ἢ προγράμμασι, δι' ὧν προσκαλεῖται τὸ κοινὸν ἐπὶ τῇ ἐκδόσει κινήτων ἀξιών.

Τοιαῦται ἀνάλογοι διατάξεις ἰσχύουσι καὶ ἐν Ἰταλίᾳ, ὡς ἀναφέρει ὁ Gagliano (Gli amministratori delle società 1904 σελ. 107), διότι ρητῶς ὁ τραπεζικὸς νόμος τοῦ 1893 καὶ ὁ ἐκλογικὸς πολιτικὸς νόμος ἐν ἀρθρῷ 91 λέγουσιν ὅτι τὰ μέλη τῶν δύο βουλῶν non possono partecipare ad alcuno ufficio negli istituti di emissione.

Τὸ ζήτημα, ἂν δύνανται νὰ μετέσχουσι καὶ βουλευταὶ τῶν διοικήσεων τῶν κατὰ μετοχὰς ἐταιρειῶν, ἐγεννήθη καὶ ἐν Ἰταλίᾳ ἰδίως κατὰ τὸ ἐν ἔτει 1902 σκάνδαλον τῆς πτωχεύσεως τοῦ Banco Sconto ὅτε οἱ βουλευταὶ Pantaleoni καὶ Poli, συνεννοηθέντες μετὰ τῶν διοικητῶν αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐν Γαλλίᾳ τραπεζίτου Ruvier καὶ ἄλλων, ἐπεζήτησαν, μεταδάντες οἱ ἴδιοι εἰς Παρισίους, τὴν ἱδρυσιν τραπεζῆς ἰταλογαλλικῆς. Ἡ ἀμοιβὴ τῆς μεσιτείας τῶν βουλευτῶν τούτων δὲν ὑπῆρξε μικρά, ἀπερβάσα, ὡς ἐρρήθη, τὸ ἑκατομῦριον λιρῶν ἰταλικῶν.

Οἱ βουλευταὶ οὗτοι διαμαρτυρόμενοι κατὰ τῆς κατηγορίας, ὅτι μετέσχον τῆς δολιότητος τῆς διοικήσεως τοῦ Banco Sconto, δικαιολογουῦνται, λέγοντες (Pantaleoni e Poli Lo scandalo bancario di Torino 1902 σελ. 84) ὅτι εἶνε παράλογος ἢ ἀξίωσις, ὅπως οἱ βουλευταὶ μὴ μετέσχουσι τῶν τραπεζικῶν ἐπιχειρήσεων, ὡς ἂν οἱ βουλευταὶ ἀπεκλείοντο πάσης τιμίας ἐργασίας, ἐν ᾧ δὲν ἀμείβονται ὡς τοιοῦτοι, καὶ ἐπομένως πρέπει νὰ ἐργάζωνται, ὡς πάντες οἱ λοιποὶ, πρὸς συντήρησιν τῆς οἰκογενείας αὐτῶν!

Ἀληθῶς πρέπει νὰ ἐργάζωνται καὶ οἱ βουλευταὶ, ἀλλὰ μᾶλλον κατὰ τὰ βουλευτικὰ αὐτῶν καθήκοντα, νομίζω δέ, ὅτι πρέπει ν' ἀποφεύγηται ἢ ἀνάμειξις εἰς ἐργασίας κατὰ τὰς ὁποίας ἢ προσηγορίᾳ τῆς ἐμπορικῆς ἰδιοτήτος μετ' ἐκείνης τοῦ βουλευτοῦ μοιραῖως θὰ συντρέψῃ τὸ κύρος τῆς δευτέρας ἐν τῇ δίψῃ τῆς κτήσεως τοῦ πλοῦτου.

Ἄλλως τε ἂν ὑπάρχωσι βουλευταὶ περισσῆς καὶ ἀδαμάστου ἐντιμότητος, οὗτοι, διὰ τῆς ἀναμίξεως αὐτῶν εἰς τοιαύτας ἐργασίας, γίνονται παραίτιοι ὅπως ἀναμιχθῶσι καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι, ὧν ὁμοῦς ἢ ἠθικὸς χαρακτήρ δὲν φαίνεται τοιαύτης ἀντοχής. Μάλιστα δὲ οἱ πρῶτοι γίνονται ἐπιβλαβεῖς καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ἱδρυμα, διότι, ἐν ᾧ ἐπιτρέπουν εἰς τοῦτο νὰ διαφημίζηται, προτάσσουν λάμποντα ὀνόματα, τὰ πρόσωπα ταῦτα, ὧν προβάλλονται τὰ ὀνόματα, ὑποτιθεμένου, ὅτι παρ' αὐτοῖς δεσπόζουσι τὰ βουλευτικὰ καθήκοντα, δὲν ἔχουσι τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον, ὅπως παρακολούθωσι ἐκ τοῦ σύνεργου τὴν πορείαν τοῦ ἰδρύματος τούτου, ἀλλ' οὐδὲ καὶ τὰς τεχνικὰς καὶ ἐπιστημονικὰς γνώσεις, ὅπως πράξωσι τοῦτο.

Στίγμα τῶν συγχρόνων κοινωνικῶν ἠθῶν ἀποκαλεῖ ὁ Κλαῦδιος Jannet, (Le capital, la speculation et la finance au XIX siècle σελ. 176), μετὰ τινος ἴσως ὑπερβολῆς, τὸ φαινόμενον, καθ' ὃ ἄνδρες πολιτικοὶ καὶ εὐγενῶν τίτλων μετέχουσι τῶν διοικητικῶν συμβουλίων τῶν ἐταιρειῶν, ἄνευ πραγματικῆς ἐν αὐταῖς ἐργασίας καὶ ἀρμοδιότητος καὶ λόγῳ μόνον τῆς συμμετοχῆς εἰς ἄσκοπα κέρδη.

Ἐπὶ τέλος δ' ἡμεῖς νομίζομεν, ὅτι, ἂν εἰς μεγάλας χώρας ἐπιτρέπηται ἢ ἀνάμειξις βουλευτῶν εἰς ἐταιρικὰς καὶ τραπεζικὰς ἐπιχειρήσεις, αὕτη πρέπει ν' ἀποφεύγηται εἰς μικρὰς κοινωνίας, ὅπου ἢ προστριβὴ προσώπων καὶ συμφερόντων εἶνε κατ' ἀνάγκην μεγάλη, καὶ ἐπομένως πᾶσα τοιαύτη ἀσφαλῶς θὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ δημοσίου ἐλέγχου.

Ἐν Ἀγγλίᾳ ἄνευ τινὸς δυσκολίας ἢ οἰκογένεια τῶν Chaberslain ἀνεμιγνύετο ἐμπορικῶς εἰς τὸν πόλεμον τῆς Ἀφρικῆς καὶ πλείστοι λόρδοι βουλευταὶ τίθενται

ἐπὶ κεφαλῆς τραπεζῶν ἢ ἄλλων ἐπιχειρήσεων. Ἐκεῖ βεβαίως ἄνευ συνεπειῶν θλιβερῶν διὰ τὸ κράτος καὶ ἄνευ μειώσεως τοῦ δημοσίου ἐλέγχου ἐπιτρέπεται, ὅπως ὁ Dufferin, ἄλλοτε ἀντιβασιλεὺς τῶν Ἰνδιῶν, ἢ διευθυντὴς μεγίστης ἐταιρείας, πτωχεύσασθαι μάλιστα μετὰ παθητικοῦ 600 ἑκατ. λιρῶν.

Ἄλλ' ἐκεῖ τοιαῦτα πτώσεις δὲν σημαίνουσι ἐθνικὴν συμφορὰν, ἐκεῖ καὶ ἐν γένει καὶ εἰδικῶς ὁ οικονομικὸς βίος εἶνε διάφορος, μὴ δυνάμενος νὰ συγκριθῆ ὁδὲ πρὸς ἐκείνον τῶν μεγάλων ἡπειρωτικῶν κοινωνιῶν.

Ἐκ τῶν λόγων τούτων, κύριοι, νομίζομεν ἐκτάκτως ἐπέγουσαν καὶ παρ' ἡμῖν τὴν ἰσχύν τῆς ἀπαγορευτικῆς ἀρχῆς, κηρυσσομένου ἐκπτώτου τοῦ βουλευτοῦ ἐκ τῆς βουλευτικῆς ιδιότητος, ἐν συμμετοχῇ εἴτε εἰς τὴν ἴδρυσιν εἴτε εἰς τὴν διοίκησιν ἀνωνόμων ἐταιρείας, ὠρισμένου δημοτικοῦ κεφαλαίου. Ἡ παρούσα πολιτικὴ κατάστασις εἶνε ἢ κατάλληλος, ὅπως πραγματοποιήσῃ τὴν ἀπαγόρευσιν ταύτην, ἵνα ἐπὶ τέλους ἀνέλθωμεν μέχρι τοῦ νομοθετικοῦ ἐπιπέδου τῆς Βουλγαρίας, ἐν ἧ, καθὼς γράφει ἡμῖν ὁ ἐν τῇ Πανεπιστημίῳ τῆς Sophia καθηγητῆς τοῦ διοικητικοῦ δικαίου Stéphan Kirov, ὑφίσταται ἐν τῇ ἐκλογικῇ κώδικι αὐτῶν (art. 42) τοιαύτη ἀπαγορευτικὴ διάταξις.

Ἀνάμειξις δημοσίων ὑπαλλήλων.

Ἄλλ' ἡ ἀπαγορευτικὴ ἀρχὴ πρέπει νὰ περιλάβῃ καὶ τοὺς δημοσίου ὑπαλλήλους. Ἄν ὁ βουλευτὴς, ἐνεργῶς ἀναμειγνύμενος εἰς τὰς ἀνωνόμους ἐταιρείας, ἐπάγῃται κατ' ἀνάγκην μείωσιν τῆς περιουσίας καὶ τοῦ γοήτρου τῆς βουλευτικῆς ιδιότητος καὶ χαλάρωσιν τοῦ ἐλέγχου, ὁ δημοσίος ὑπάλληλος, εὐπαθέστερον καὶ εὐμαλακώτερον ἐκ ποικίλων λόγων ἔχων χαρακτῆρα, ὀφείλει ν' ἀποφεύγῃ πᾶσαν ἐπαρῆν μετ' ἐπιχειρήσεων, ἧτις τὴν θέσιν αὐτοῦ ἀσφαλῶς καθίστησιν εὐπαθεστέραν.

Καὶ ἐν Γαλλίᾳ ἡ ἀπαγορευτικὴ ἀρχὴ περιλαμβάνει ἐκ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων τοὺς στρατιωτικοὺς παντὸς βαθμοῦ, τοὺς συμβολαιογράφους, τοὺς δικηγόρους, ἰδίως τοῦ bureau τῶν Παρισίων (Πρόβ. Rousseau I n° 2190). Ἐν Γερμανίᾳ δὲ ὑπάρχει εἰδικὸς ἀπαγορευτικὸς νόμος διὰ τοὺς ὑπαλλήλους (Gesetz betreffend die Rechtsverhältnisse der Beamten άρθρ. 16), ἐν Ἰταλίᾳ δέ, εἰ καὶ ὑπῆρχον πρότερον πολλαὶ ἀπαγορευτικαὶ ἐγκυκλίαι (Mori, Società anonime 1897. I. σελ. 7, 5 σημ.), ἐκρίθη ἐσχάτως ἀναγκαστικὸς εἰδικὸς νόμος, ὁ τῆς 25 Ἰουνίου 1908 (Ἄρα νομοδ. Legge 1908 σελ. 2069 άρθρ. 3). Ὁ αὐτὸς δὲ καθηγητῆς τοῦ βουλγαρικοῦ Πανεπιστημίου Shephan Kirov πληροφορεῖ ἡμᾶς ὅτι πρόσφατος νόμος τῆς 30 Ἰαν. 1906 εἰδικὸς διὰ τοὺς δημοσίου ὑπαλλήλους ρητῶς ἀπαγορεύει αὐτοῖς νὰ συμμετέχωσι τῆς διοικήσεως ἐταιρειῶν, ἐκτὸς τῶν συνεργατικῶν καὶ ἐκείνων τῆς ἀμοιβαίας βοήθειας ἢ τῶν ἀποταμιευτικῶν.

Μὴ δὲ τις νομίσῃ, ὅτι, ὡς εὐκόλως καταστρατηγούμενη, ἡ ἀπαγορευτικὴ ἀρχὴ εἶνε ἀλυσιτελής, διότι πάντως δι' αὐτῆς αἱ ἀσύστολοι ἀνάμειξις τῶν ἀνωτέρω προσώπων δὲν θὰ ἐπέρχωνται.

Ἀνάμειξις καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἄλλ' οὕτως ἐπεκτεινομένη ἡ διάταξις πρέπει νὰ περιλάβῃ παρ' ἡμῖν καὶ τοὺς καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου.

Διατί, κύριοι, νὰ μὴ ἔχωμεν τὸ θάρρος νὰ λέγωμεν δημοσίᾳ, ὅτι εἰς τὰς κατ' ἴδιαν συζητήσεις ἐκάστοτε μετὰ τὸν ἴσως θερμότητος ἐπαναλαμβάνεται: Ἄν ἡ ἀλήθεια δημοσίᾳ λεγομένη πικραίνῃ, ἐὰν βλάβῃ τὸν ταύτην διασηλοῦντα, συγχρόνως ὅμως καὶ βελτιοί.

Εἰς τὴν πρότεράν μου περὶ θετικῆς ἐρμηνείας ἀνακοίνωσιν ἔλεγον, κρίνων τῆς νομοθετικῆς ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν τοῦ ἀστικοῦ κώδικος τὸν γερμανισμὸν ὡς ὑπερβολικόν, τὸν ἐπιβλαβῶς ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ἐπιδράσαντα ἐπὶ τοῦ ἐλληνικοῦ νομικοῦ, θεωρητικοῦ καὶ δικαιονομικοῦ, κόσμου, ὅτι τὸ πρῶτον προσὸν καὶ καθήκον παντὸς ἐν γένει ἐπιστήμονος εἶνε ἡ ἀπροκάλυπτος ἐκδήλωσις τῶν πεποιθήσεων αὐτοῦ. Ἄλλὰ τοῦ καθήκοντος τούτου συνήθως ἡμεῖς παρορώμεν καὶ τὴν ἀξίαν, ἰδίως δὲ τὰ δρία.

Ἄλλ' ὅμως δυστυχῶς ἡ ἡμετέρα Νομικὴ Σχολὴ ἀπὸ δεκαετηρίδων ἔλυν

στενῶς συνεδέθη πρὸς τραπεζικὰ καὶ ἄλλα ἰδρύματα, οὐχὶ βεβαίως πρὸς τὸ καλὸν τῆς ἡμετέρας ἐπιστήμης.

Ἄν δὲ καὶ αὕτῃ ἡ δικηγορία παρακωλύτῃ τὴν συστηματικὴν ἐπιστημονικὴν ἐργασίαν, ἂν ἀλλαχοῦ, ὅπου ἡ καλλιέργεια τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ ἐπιστημονικοῦ κλάδου εἶνε ἐμπεισιευμένη εἰς χεῖρας πολλῶν, οὐχ ἦττον ἢ ἀπαγόρευσις περιλαμβάνῃ πάντας, ἢ τεῖνῃ νὰ περιλάβῃ πάντας, διατὶ τάχα τὰ λεγόμενα ταῦτα πρέπει νὰ πικράνωσιν ἢ νὰ παραξενύσωσι παρ' ἡμῖν παρὰ τοῖς ὁποίοις ἐπὶ δεκαετηρίδας ἡ καλλιέργεια τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ ἐπιστημονικοῦ κλάδου ἀφίεται εἰς χεῖρας ἑνός;

Πρὸς ἀνδρισμὸν τῶν χαρακτῆρων?

Ἡ γενικὴ ἀπαγορευτικὴ διάταξις, ὡς διετύπωσα αὐτὴν, νομίζω ὅτι θὰ ἐπιφέρῃ καὶ παρ' ἡμῖν τὸν ἐπιβαλλόμενον δυνάτον χωρισμὸν καθηκόντων καὶ ιδιοτήτων, φρονῶ δέ, κύριοι, ὅτι ἡ πλήρης σύγχυσις τούτων εἶνε ἐκείνο, ὅπερ προκαλεῖ παρ' ἡμῖν τὴν ἐντελῆ χαλάρωσιν τῶν χαρακτῆρων!

Καὶ αἱ νομοθετικαὶ ἀναμορφώσεις πρὸς ἀνδρισμὸν τῶν χαρακτῆρων πρέπει ἤδη πρὸ παντὸς νὰ ἀποσκοπήσωσιν!

Ἄν δὲ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, ὡς εἰδικώτερον ἐν τῇ ἐπομένῃ ἀνακινώσῃ ρηθῆσεται, πανταχοῦ τῆς Εὐρώπης, καὶ λόγῳ τῆς συγχύσεως ταύτης τῶν καθηκόντων καὶ ιδιοτήτων, νομοθετικὸς συντελήται συναγεμῶς, πολὺ πλέον ἢ σύγχυσις αὐτῇ ἐπιβάλλει εἰς ἡμᾶς τοὺς ὀλίγους τὴν ἄμεσον παρέμβασιν ἐπὶ τῶν ἀνωνόμων ἐταιρειῶν, ἐπιβάλλει εἰς ἡμᾶς, ὅπως τάχιστα σπεύσωμεν νὰ ὑψωθῶμεν νομοθετικῶς εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς Βουλγαρίας!

ΟΙ ΚΟΜΒΟΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Ἡ ἐν πτωχεύσει ἀνάκλησις τῆς ὑποθήκης.

Πρὸ οὐ μικροῦ χρόνου ὡς κοινωνικὴ πληγὴ μαστιγύουσα ἰδίως τὴν σημαντικωτάτην τάξιν τῶν ἐμπόρων παρίσταται ἡ ἀποχὴ τῶν κεφαλαιούχων ἀπὸ ἐνυπόθηκων δάνεια ὀφειλετῶν ἐμπόρων, ἐκ φόβου ἀνακλήσεως τῶν ὑποθηκῶν ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως τοῦ δανειζομένου ἐμπόρου. Τελευταῖον δὲ τὸ ζήτημα τοῦτο τοσοῦτον ὠξύνθη, ὥστε αὐτὸς ὁ Ἐμπορικὸς Σύλλογος ἐθεώρησεν ἀπαρτίτητον τὴν νομοθετικὴν διάλυσιν τοῦ κατέχοντος τοὺς ἐμπόρους ὑποθηκικοῦ ἀφορισμοῦ.

Κατὰ τὸ σύστημα τοῦ ἐλληνικοῦ δικαίου αἱ μὲν νόμιμοι ὑποθηκαὶ δύνανται ἐγκύριως νὰ ἀποκτηθῶσι καὶ ἐγκύριως νὰ ἐγγραφῶσι μέχρι τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως.

Αἱ δὲ συμβατικαὶ καὶ δικαστικαὶ ὑποθηκαὶ διαφέρουσι ὅσον ἀφορᾷ τὸν τίτλον καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐγγραφὴν. Ἡ κτήσις τοῦ τίτλου εἶνε ἄκυρος ἂν ἐγένετο μετὰ τὴν κήρυξιν τῆς πτωχεύσεως ὡσαύτως εἶνε ἄκυρος, ἂν ἐγένετο μετὰ τὴν πτώσεως πληρωμῶν καὶ κηρύξεως ἢ τῶν δέκα ἡμερῶν τῶν πρὸ τῆς πύσεως τῶν πληρωμῶν.

Ἡ δὲ ἐγγραφὴ τῆς ὑποθήκης γινόμενη μετὰ τὴν κήρυξιν τῆς πτωχεύσεως εἶνε ἄκυρος, ἂν δὲ ἐγένετο μετὰ τὴν πύσεως τῶν πληρωμῶν καὶ κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως, εἶνε ἄκυρος ἐφ' ὅσον μετὰ τῆς κτήσεως τοῦ τίτλου καὶ τῆς ἐγγραφῆς παρηλθόν πλέον τῶν δέκα πέντε ἡμερῶν.

Τίνες ἐκ τῶν διατάξεων τούτων χωλαίνουσι παρ' ἡμῖν;

Ἐν πρώτοις τὸ ἀπόλυτον δικαίωμα τῆς ἐγγραφῆς τῆς νομίμου ὑποθήκης (καὶ δὴ τῆς προικώας, περὶ ἧς κυρίως πρόκειται) φαίνεται ἡμῖν ὑπερβολικόν· ἀλλὰ καὶ ἀσυνεπὲς πρὸς τὴν κυρίαν ἰδέαν τοῦ Νομοθέτου· διότι ἐν ᾧ ὁ Νόμος ἐπιτρέπει παντὶ δανειστῇ ἐγγράφοντι ὑποθήκην πρὸ τῆς προικώας προτίμησιν ἀπέναντι τῆς προικῆς, ἐν τούτοις ἐν τῇ πτωχεύσει ἐπιτρέπει μὲν τῇ γυναικὶ τὴν ἐγγραφὴν καὶ τὴν ἀπόκτησιν καὶ μετὰ τὴν πύσιν τῶν πληρωμῶν, ἀπαγορεύει δὲ τοῖς λοιποῖς δανεισταῖς τὴν ὑποθήκην μετὰ τὴν πύσιν

τῶν πληρωμῶν. Καὶ ἐὰν δὲ ἡ δημοσία ὀφέλει τῆς προικῆς ἐπιβάλλει τὴν ἐντελῶς ἐξαιρετικὴν προστασίαν αὐτῆς, οὐχ ἦττον φρονούμεν ὅτι χάριν τῆς χρηστότητος τῶν συναλλαγῶν εἶνε ἐνδεδειγμένη ἡ διάταξις καθ' ἣν ἡ ἐγγραφὴ νομίμου προικώας ὑποθήκης ἢ γινόμενη ἐν τῇ ὑπόπτῳ χρόνῳ εἶνε ἄκυρος, ἐφ' ὅσον ἐγένετο μετὰ πάροδον ἑξ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς χρονολογίας τοῦ τίτλου τῆς νομίμου ὑποθήκης. Ἄλλως προκειμένου περὶ ὑποθήκης λόγῳ καθυστερουμένων τῶν ἐνυποθηκῶ ἀπαιτήσεως αὕτη δέον ὅπως ἢ ἔγκυρος καὶ ἂν ἐγένετο ἐν τῇ ὑπόπτῳ χρόνῳ.

Δεύτερον ἡ δικαστικὴ ὑποθήκη μικρὰν ἔχει ἐν τῇ πρακτικῇ σημασίαν. Αὕτη ὡς συνισταμένη πάντοτε ὑπὲρ προὔπαρχοντος χρέους ὑπόκειται ὑπὸ τὸν πέλεγον τοῦ άρθρ. 449 § 4 καὶ κατ' αὐτὸ ἀκόμη τὸ σύγχρονον Γαλλικὸν δίκαιον, ὅπερ καθιεροῖ τὸ κύρος τῆς συγχρόνου συμβατικῆς ὑποθήκης. Καὶ ὡσαύτως μὲν ἡ δικαστικὴ ὑποθήκη εἶνε προῖον μακρᾶς δίκης ἀρχαμένης πολὺ πρὸ τῆς πύσεως τῶν πληρωμῶν ἴσως συνηγοροῦσι λόγοι σκοπιμότητος ὑπὲρ τοῦ κύρους αὐτῆς καίτοι τῆς τελεσιδικίας κτηθείσης ἐν τῇ ὑπόπτῳ χρόνῳ· πολλὰς ὅμως ἡ τελεσιδικία δύναται νὰ εἶνε ἀπλή συμπαιγνία τοῦ ἐτοιμοῦ πρὸς πτώχευσιν καὶ τοῦ ἐνάγοντος δανειστοῦ, ὁπότε δέον ὅπως ἀσκηθῇ πᾶσα ἢ τοῦ Νόμου αὐτηρότης. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἡ δικαστικὴ συμπαιγνία ἢ τελεσιουργομένη διὰ τῆς ἐρημοδικίας εἶνε δύσκολον νὰ ἀποδειχθῇ ἢ νὰ ἀνακληθῇ ἄνευ συλλοιτισμοῦ αὐτοῦ τοῦ κύρους τῆς τελεσιδικίας.

Ὁ ἡμέτερος Νομοθέτης θέλων νὰ φωνῆ πλήρως περιέλαβεν ἐν άρθρ. 449 καὶ τὰς προσημειώσεις, αἵτινες δὲν ὑφίστανται ἐν τῇ Γαλλικῇ δικαίῳ· δυστυχῶς ὅμως τὸ ἔργον τοῦ νομοθέτου ἀπαιτεῖ ἐπιστημονικὴν ὀξύτητα καὶ πρακτικὴν δεινότητα, ὁ δὲ Ἕλληνας νομοθέτης στερούμενος ἀμφοτέρων καὶ μὴ ἔχων τυφλοσύρτην περιέπεσεν εἰς χονδροειδῆς λᾶθος ἀναγράφας διάταξιν ἀνεπίδεκτον πρακτικῆς ἐφαρμογῆς. Διότι ἡ ἐν τῇ ὑπόπτῳ χρόνῳ ἐγγραφείσα προσημείωσις εἴτε ἔγκυρος εἶνε εἴτε ἄκυρος δὲν ἔχει οὐδεμίαν σημασίαν, ἐφ' ὅσον ἡ μετατροπὴ αὐτῆς εἰς δικαστικὴν ὑποθήκην δὲν δύναται νὰ γείνη ἐν τῇ ὑπόπτῳ χρόνῳ· ἀφ' οὗ δὲ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἡ δικαστικὴ ὑποθήκη ἢ κτηθείσα κατὰ τὸν ὑπόπτῳ χρόνον εἶνε ἄκυρος, οὐδεὶς λόγος εἶνε ἀνάγκη νὰ γείνη περὶ προσημειώσεως κατὰ τὸν ὑπόπτῳ χρόνον [Γ. Δουδουνιώτου, Σύστημα Ἐμπ. δικαίου, τομ. Δ § 21. X].

Κατὰ ταῦτα de lege ferenda ἐνδείκνυται καθ' ἡμᾶς ἡ ἀκύρωσις τῆς δικαστικῆς ὑποθήκης τῆς ἀποκτηθείσης μετὰ τῆς πύσεως τῶν πληρωμῶν καὶ τῆς κηρύξεως· πλὴν ἂν ἐνεγράφη προσημείωσις τοῦλάχιστον 6 μῆνας πρὸ τῆς πύσεως τῶν πληρωμῶν· διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οὔτε φόβος δόλου ὑπάρχει καὶ τὸ δεδικασμένον θάλπεται.

Τρίτον ἡ συμβατικὴ ὑποθήκη κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον εἶνε ἄκυρος ἂν συνέστη ἐν τῇ ὑπόπτῳ χρόνῳ. Ὁμοίαν διάταξιν περιέχει ὁ Ἰταλ. Ἐμπ. Κώδ. τοῦ 1882 ἐν άρθρ. 709 § 4· ἀλλ' ὁ νόμος οὗτος ἐπιτρέπει τῷ δανειστῇ τὴν ἀνταπόδειξιν, ὅτι ἡ ὑποθήκη δὲν ἐγένετο πρὸς καταδολιεύσιν τῶν πιστωτῶν τοιαύτη ἀπόδειξις καὶ ἐφικτὴ εἶνε καὶ εὐλογος· λ. χ. ὅταν ἔμπορος συνάπτει ἐνυπόθηκον δάνειον, ἵνα πληρῶσῃ ἴσον ὑφιστάμενον ἐνυπόθηκον δάνειον. Προφανῶς τὸ Ἰταλικὸν σύστημα εἶνε σκοπιμώτερον τοῦ Ἑλληνικοῦ.

Ἀφ' ἑτέρου κατὰ τὸ σημερινὸν Γαλλικὸν δίκαιον ἡ συμβατικὴ ὑποθήκη ἢ ἐν τῇ ὑπόπτῳ συστάσασα χρόνῳ εἶνε ἄκυρος, ἂν ἐγένετο χάριν προηγουμένως συναφθέντων χρεῶν, ἐνῶ ἂν ἐγένετο χάριν συγχρόνου χρέους εἶνε ἔγκυρος.

Ἡ Γαλλικὴ λύσις φαίνεται ὡς ἡ θεωρητικῶς ὀρθότερα, ἐὰν μάλιστα διατυπωθῇ ὡς διδομένη πρὸς ἐξασφάλισιν χρέους προγενεστέρου μὴ ἀπολαύοντος τοιαύτης ἐξασφαλίσεως, ἵνα οὕτω ἀπαλ-

λαγῇ τῆς ἀνακλήσεως καὶ ἡ μνησθεῖσα περίπτωση τῆς συστάσεως νέου ἐνυποθηκῶ χρέους χάριν πληρωμῆς παλαιότερου ἐνυποθηκῶ χρέους. Ἡ λύσις αὕτη δύναται γενικῶς νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐξυπηρετοῦσα καὶ τὰ ἐν Ἑλλάδι· ἐννομα συμπερόντα.

Ἐν τούτοις βαθυτέρᾳ τοῦ πράγματος ἔρευνᾳ πείθει με ὅτι ἡ λύσις αὕτη δὲν εἶναι ἡ νῦν διὰ τὴν Ἑλλάδα προσήκουσα.

Ἡ σπάνις τῶν κεφαλαίων, ἡ ἔλλειψις ἐπαρκούς οικονομικῆς μορφώσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ δικαστοῦ καὶ ἡ ἀδιαφορία αὐτοῦ πρὸς τὴν κοινωνικὴν σημασίαν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ δικαίου, ἡ οἰκτρὰ καὶ ρικνὴ ἐρμηνευτικὴ μέθοδος ἢ κρατοῦσα παρ' ἡμῖν, ἢ πρὸ τοῦ ξηροῦ τοῦ Νόμου γράμματος βύουσα τὰ ὄρα πρὸς τὰς εὐλογωτάτας καὶ ριζικὰς ἀπαιτήσεις τοῦ πρακτικοῦ βίου καθιστῶσι παρ' ἡμῖν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ δικαίου τοιαύτην, ὥστε πολλαχοῦ τὰ νομικὰ μέτρα δι' ὧν θέλομεν τύχῃ τοῦ σκοπομένου πρέπει νὰ ὦσι διάφορα ἐν Εὐρώπῃ.

Ἐν τῷ προκειμένῳ ἐὰν καθιερωσόμεν τὴν ἐν Γαλλίᾳ λύσιν οὐδεὶς κεφαλαιούχος θέλει δανείσῃ οὐδὲ ὀδύλον πρὸς ἔμπορον· διότι εἶναι εὐχερέστατον τῷ συνδίκῳ νὰ προτείνῃ, ὅτι καὶ μὲν τὰ χρήματα κατεβλήθησαν ἅμα τῇ συντάξει τοῦ δανειστικοῦ ἀλλ' ἐγένετο τοῦτο ὡς ἀνάνεωσις προτέρου χρέους. Δίκην ἐντεῦθεν καὶ λεπτοτάτη ἀπόδειξις καὶ μεγίστη βραδύτης, πράγματα, ἅτινα ὁ Ἕλληνας κεφαλαιούχος ἐκ πικρᾶς πείρας ἔμαθε ν' ἀποφεύγῃ.

Ἐντεῦθεν φρονῶ ὅτι ἐνδείκνυται τραχυτέρᾳ τῆς λύσεως ἢ μόνῃ κατάλληλος ὅπως ἐνθαρρύνῃ τὸ παρ' ἡμῖν ὄρρωδον κεφάλαιον.

Κατ' ἐμὲ ἐνδείκνυται, ἵνα ἡ ἐντὸς τοῦ χρόνου μεταξύ πύσεως τῶν πληρωμῶν καὶ κηρύξεως συναφθεῖσα συμβατικὴ ὑποθήκη ἢ ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς συνάψεως αὐτῆς δὲν ἐκηρύχθῃ ἢ πτώχευσις. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἐκηρύχθῃ ἢ πτώχευσις ἐντὸς τῶν 20 ἡμερῶν, πάλιν ἡ ὑποθήκη νὰ εἶνε ἔγκυρος, ὅταν δὲν ὑφίσταται περίπτωσης ἐξασφαλίσεως χρέους προγενεστέρου τῆς ὑποθήκης, τῶς δὲ ἀνασφαλιστοῦ λ. χ. ὅταν ὁ ἀγοραστὴς ἀκινήτου παρέχει ὑποθήκην διὰ τὸ χρεωστούμενον τίμημα ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἀγορασθέντος ἀκινήτου ἢ ὅταν ὁ δανειστὴς δανείζῃ ἐνυποθηκῶς 10000 δρ. πρὸς ἐξόφλησιν ὑφισταμένου ἐνυποθηκῶ δανείου ἐκ δρ. 9000 καὶ δρ. 1000 ὡς τόκον.

Κατὰ τῆς λύσεως ταύτης εἶνε πρόχειρον τὸ ἐπιχειρήμα, ὅτι αὕτη παρέχει εὐκολίαν καταδολιεύσεως· διότι ὁ ὀφειλέτης γινώσκων τὴν ὑποβολὴν αἰτήσεως πτωχεύσεως δύναται νὰ συνάψῃ ἀμέσως ἐνυπόθηκον δάνειον, ἂν δὲ κατόπιον πρακτικῆς τῆς δίκης τῆς πτωχεύσεως [ὑπερ εὐκολώτατον], ὥστε αὕτη νὰ κηρυχθῇ τὴν 21ην ἡμέραν μετὰ τὴν ὑποθήκην, ἢ ὑποθήκη μὲν ἰσχυρὰ καὶ ἀπρόσβλητος.

Ἀλλὰ τὸ ἐπιχειρήμα τοῦτο δὲν φικνεταί μοι λίαν σημαντικὸν διὰ δύο λόγους· α') διότι ἐλάχιστοι πτωχεύοντες ἔχουσιν ἀκίνητα ἐλεύθερα ὑποθηκῶν κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς πτωχεύσεως· β') διότι οὐδεὶς ἔμπορος παρέχων ἐμπορικὰς πιστώσεις ἀποβλέπει εἰς τὰ ἀκίνητα τοῦ ἐμπόρου, ἐπομένως καὶ ἂν ταῦτα δι' ὑποθηκῶν ἔστω καὶ ὑπόπτου εἰλικρινείας ἐξαίρεθῶσι τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς πτωχεύσεως, δὲν δύναται ὁ δανειστής ἔμπορος νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ἐξηπατήθη ὑπὸ τοῦ πτωχεύσαντος, ἀφαιρέσαντος τὸ ἐχέγγυον αὐτοῦ.

Ἄλλως τε τὸ ζήτημα προβάλλεται ὑπὸ τὴν ἐξῆς κοινωνικὴν διατύπωσιν ὡς δίλημμα:

Τί εἶνε προτιμώτερον: νὰ μὲν νεκρὰ ἢ ἀκίνητος περιουσία παντὸς ἐμπόρου, χάριν ἀποφυγῆς καταδολιεύσεως ὀλίγων πτωχευσάντων ἐχόντων ἐλεύθερα ὑποθήκης ἀκίνητα—ἢ νὰ δύναται πᾶς ἔμπορος νὰ κινή τὴν περιουσίαν αὐτοῦ δι' ὑποθηκῶν, νὰ ἀνοιχθῇ δὲ οὕτως ἡ θύρα εἰς σπανίας καταδολιεύσεις πτωχευσάντων ἐμπόρων;

Και επί του διλήμματος τούτου είνε προφανής η λύσις, ή η έμπορικη τάξις επίζητεί.

Σημειώτεον ότι τας τραχείας λύσεις τὰ μάλιστα άσπαζεται η Νομοθεσία ήμων. Ούτω λ. χ. δυνάμει ειδικών νόμων έχορηγήθησαν προς ώρισμένα νομικά πρόσωπα προνόμια, ών δυνάμει άργεί η διάταξις του άρθρ. 449 § 4 Έμπ. Νόμου.

1) Η Έθνική και η Ιονική Τράπεζα δυνάμει νόμου ΒΩΖ' 16 Μαρτίου 1903 άρθρ. 3 έχοντος ώδε «Αί ύπέρ της Έθνικής Τραπεζής η της Ιονικής Τραπεζής έγγραφείσαι ύποθήκαι διατηρούσι τὸ κύρος αὐτῶν και εν περιπτώσει πτωχεύσεως του δανεισθέντος, εφ' όσον ενεγράφησαν τουλάχιστον δέκα ήμέρες πρό της δημοσιεύσεως της περι κηρύξεως της πτωχεύσεως άποφάσεως, και αν η άπόφασις ήθελεν ώριση ήμεραν προγενεστέρα της έγγραφής της ύποθήκαις, ώς ήμεραν παύσεως των πληρωμών.»

2) Η Λαϊκή Τράπεζα δυνάμει νόμου ΓΡΑΑ' 19 Ιουνίου 1906 άρθρ. 2 έχοντος ούτω «τὰ ενέχυρα άπαξ παραδοθέντα εις την Λαϊκήν Τράπεζαν θεωρούνται ως προς ταύτην... υπέγγυα διά την δανεισθεϊσαν ποσότητα όποιος δήποτε και αν είνε ο ιδιοκτήτης των». Η διάταξις αὐτή ως καθιερούσα τὸν άγριον κανόνα της στερήσεως της ιδιοκτησίας έστω και διά κλοπής γενομένης υπό του δίδοντος εις ενέχυρον βεβαίως περιέχει εν τή αξέστῳ νομική αὐτῆς μορφή και κατάργησιν του 449 § 4 Έμπ. Νόμου.

3) Η Έταιρεία των γενικών άποθηκῶν δυνάμει Νόμου ΒΥΙΗ' 10 Απριλίου 1896 άρθρ. 27 έχοντος ούτως: «Αλλ' η εν άρθρῳ 449 του περι πτωχεύσεως και και χρεοκοπίας νόμου διάταξις... ισχύει μόνον, εάν ο προς όν μετεβιβάσθη δι' ύπισθογραφήσεως τὸ ενχυρόγραφον έγινωσκε την παύσιν των πληρωμών του μεταβιβάσαντος.» Η διάταξις αὐτή είνε λιαν γενική διότι αὐτή προστατεύει οὐ μόνον την Έταιρείαν των Γενικών Αποθηκῶν αλλά και πάντα τρίτον ιδιώτην αποκτώντα ενέχυρον διά της ύπέρ αὐτοῦ ύπισθογραφήσεως του ενχυρογράφου. Αφ' έτέρου δὲ η διάταξις είνε πως ανεπαρκής άτε εξαρτώσα τὸ κύρος της τοιαύτης ενχυριάσεως εκ της γνώσεως η μη υπό του ενχυρούχου της παύσεως των πληρωμών του ύφειλέτου καταθέτου.

Αί εξαίρετικαί αὐται διατάξεις εθεωρήθησαν εδλόγως ως αναγκάικαι προϋποθέσεις της εύρύθμου λειτουργίας των ίδρυμάτων ύπέρ των κεινται. Τούτου ούτως έχοντος διατι αί παρόμοια διατάξεις δέν θα έπρεπε να εφαρμοσθῶσι ως παλλάδιον όλοκληρου της νῦν βρῆως στεναζούσης τάξεως των έμπορών;

Εν ό ὅμως προκειμένου περι συμβατικής ύποθήκαις ύπέρ τρίτου ενδεικνυται η άνω λύσις, τουναντίον όμως προκειμένου περι συμβατικών ύποθηκῶν ύπέρ ώρισμένων στενωτάτων συγγενῶν του πτωχεύσαντος επιβάλλεται η διατήρησις της νῦν παρ' ήμιν κρατούσης άκυρότητος.

Τοιοῦτον σύστημα αναγράφει ο Γερμανικός Νόμος (άρθρ. 31 εδ. 1) όσον άφορᾷ την ανάκλησιν των άμφιβαρών πράξεων, εν αϊς συμβαλλόμενος είνε ώρισμένου βαθμού συγγενής του πτωχεύσαντος.

Κατά ταῦτα νομίζομεν ότι από νομοθετικής έπίψεως προσήκει η έπομένη διατύπωσις.

449α. Είνε άκυροι ως προς την όμάδα αι εν τῳ χρονικῳ διαστήματι μεταξύ της παύσεως των πληρωμών και της κηρύξεως της πτωχεύσεως επί ακινήτων του πτωχεύσαντος κηθεϊσαι ύποθήκαι 1) αι μὲν δικαστικά εφ' όσον δέν ενεγράφη προσημείωσις δυνάμει ώριστικής άποφάσεως τουλάχιστον εξ μηνης πρό της παύσεως των πληρωμών 2) αι δὲ νόμιμοι προικῶαι ύποθήκαι, εφ' όσον συστάντος του γάμου τουλάχιστον εν έτος πρό της παύσεως των πληρωμών, δέν ενεγράφησαν τουλάχιστον εν έτος πρό της παύσεως των πληρωμών, 3) αι δὲ συμβατικά εφ' όσον

συνολογοῦται προς άσφάλισιν άπαιτήσεως της συζύγου, των ανιόντων, κατιόντων και εκ πλυχίου μέχρι του τρίτου βαθμού συμπεριλαμβανομένου συγγενῶν του πτωχεύσαντος η της συζύγου αὐτοῦ και των συζύγων αὐτῶν η των γενικῶν η ειδικῶν διαδόχων των δικαιωμάτων άπάντων τούτων η έφόσον συνολογήθησαν εντός των πρό της κηρύξεως της πτωχεύσεως είνουσι ημερῶν. Αί έτος των 20 ημερῶν συνολογηθεϊσαι είνε έγκυροι εφ' όσον έγένετο προς εξόφλησιν ύφισταμένου ύσου ενυποθήκου χρέους.

451. Αί μεταξύ της παύσεως των πληρωμών και της κηρύξεως της πτωχεύσεως γενομένης έγγραφη δικαστικῶν η συμβατικῶν ύποθηκῶν, ών ο τίτλος είνε έγκυρος δύνανται ν' άκυρωθῶσι δικαστικῶς, εάν παρῆλθον πλέον των 15 ημερῶν από της χρονολογίας του τίτλου μέχρι της έγγραφής. Η προθεσμία αὐτή παρτείνεται, επί 15 ημερῶν εάν ο τύπος της κτήσεως και ο της έγγραφής είνε διάφοροι κείμενοι όμως εν Ελλάδι, εις 30 ήμέρας δὲ εάν κείται ο της κτήσεως τύπος εν τῇ αλλοδαπῇ.

Τίτλος ύποθήκαις μηδύλωσ η μη νομίμως έγγραφεισ οὐδεμίαν προτεραιότητα παρέχει πρό της άνεγγύου όμάδος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ

Αι στήλαι της «Δικαιοσύνης» είνε εις την διάθεσιν παντός δικηγόρου, δικαστοῦ η άλλου δικαστικού προσώπου, εύρισκομένου εις την ανάγκην η επιθυμούντος να ανακηνηση πᾶν εν γένει ζήτημα σχετιζόμενον με την άπονομήν του δικαίου.

Οί ενθουσιασμοί υπό των οποίων άπαντες οί εν Ελλάδι δικηγόροι καταλήφθησαν άμα τῇ δημοσιεύσει του περι Δικηγορικῶν

Η ιδιόαζουσα Συλλόγων νόμου, μία εκ των διατάξεων του οποίου υποβάλλει τους δικηγόρους εις την ιδιόαζουσαν δικαιοδοσίαν, είνε φρονούμεν καιρός να υποστοῦν την εκ της πείρας ενδεικνυμένην άβαρίαν. Υπό τὸ κρατοῦν σύστημα της άπολύτου μυστικότητος της ανακρίσεως καλούνται οί δικηγόροι, έροεξεταστικῶς τρόπον τινά, να δώσουν λόγον των πράξεων των, ενφ συγχρόνως διατελοῦσιν εν πλήρει άγνοία και της άποδιδομένης πολλάκις εις αὐτοὺς κατηγορίας και των λεπτομερειῶν υπό τὰς οποίας αὐτη μορφοῦται εν τῳ νῳ του διεξάγοντος τὰς ανακρίσεις Έφέτου και του μέλλοντος να αποκρυσταλλώση ταύτας εις βούλευμα Έφετείου, υπό τοιούτους δὲ όρους, αναπολόγητοι κατά κυριολεξίαν και άνίκανοι να αντιτάξουν και αὐτήν άκόμη την στοιχειώδη άμυναν, εύρίσκονται εξαίφνης πρό ενός βουλεύματος οὐ μόνον όριστικοῦ αλλά και άπροσβλήτου κατ' ούσίαν, άφου δεύτερος βαθμός δέν υπάρχει. «Εν εκ των δύο έπομένως η τὸ σύστημα της ανακρίσεως δέον να μεταρρυθμισθῇ, όπερ δυσχερέστατον, η να δοθῇ ο δεύτερος βαθμός, όπερ και σκοπιμώτερον και επιτακτικώτερον.

Αί ανακρίσεις διά την στάσιν των αξιωματικῶν του ναυτικού διεξάγονται παρισταμένου και συμπαρττόντος και του παρ' Έφέταις κ. Εισαγγελέως. Η σοβαρότης της πράξεως και πρό πάντων η ανάγκη της πλήρους εξακριβώσεως των γεγονότων δικαιολογεῖ τὸ ενδιαφέρον του παρ' Έφεταις κ. Εισαγγελέως, θα ηυχόμεθα οὐχ ήττον να μη υπερέβαινε την τεταγμένην αὐτῳ υπό του νόμου δικαιοδοσίαν. Τὴν ποινικὴν άγωγήν ενσκει μόνος

ο παρα πλημμελειοδικας Εισαγγελεύς υπό την διεύθυνσιν και κατὰ παρκαγγελίαν του οποίου γίνεται η άνακρίσις (άρθρ. 17 Ποιν. Δικ.). Και μόνον ο Εισαγγελεύς αὐτός «ειδοποιεῖται περι πάσης άνακριτικῆς πράξεως διά να δυνηθῇ να παρευρεθῇ εις αὐτήν η να κάμη τὰς κατ' αὐτὸν αναγκάικας περαιτέρω προτάσεις» (άρθρ. 204). Η υπερτάτη διεύθυνσις, υπό τὸ κράτος των Έφετῶν, ενάποκειται εις τὸν παρ' Έφέταις Εισαγγελέα, εις όν άνήκει η επιτήρησις πάντων των επί της ανακρίσεως, προς εξασκησιν δὲ της επιτηρήσεως ταύτης υπεχρεώθησαν οί παρα πλημμελειοδικας Εισαγγελεῖς να υποβάλλωσιν αὐτῇ εδδομαδιαίαν κατάστασιν των εισαγγελθέντων κακουργημάτων και πλημμελημάτων, κατὰ τρίμηνον δὲ εκθεσιν περι των καθόλου πεπραγμένων (άρθρ. 13 και 15). Εκ τούτων συνάγεται σαφῶς, ότι την άμεσον μὲν διεύθυνσιν έχει ο παρα πλημμελειοδικας Εισαγγελεύς, την από περιωπῆς δὲ επιτήρησιν της ανακριτικῆς ενεργείας ο παρ' Έφέταις, δικαιούμενος οὐχ ήττον να παρέχῃ οδηγίαις προς τὸν παρα Πλημμελειοδικας και επί των επί μέρους ανακρίσεων κατὰ την σχετικὴν διάταξιν του Οργανισμοῦ των Δικαστηρίων.

Αλλ' εντεῦθεν οὐδεν έχει δικαίωμα εις προσωπικὴν εν τῇ ανακρίσει συμμετοχήν, ούτω δὲ και η μέχρι τούδε πρακτικὴ καθιέρωσεν. Η σύγχυσις γλωσσῶν και εξουσιῶν, ήτις χαρακτηρίζει την εποχήν, ήν διερχόμεθα, ίσως καθιστᾷ υπεράγαν λεπτολόγους τοιαύτας παρατηρήσεις, αλλά και πρότερον ο παρ' Έφέταις κ. Εισαγγελεύς έπεδείξατο νοσταλγίαν προς τὰ καθήκοντα ύποδεεστερας δικαιοδοσίας, η οποία δέν φαίνεται σύμφωνος οὔτε προς τοὺς κειμένους νόμους, άλλ' οὔτε εις την περιωπήν, εν η έταξεν αὐτὸν η πολιτεία. Είνε αξιέπαινος, άλλ' υπερβολικὸς ο ζήλος,

«Ας σημειώθῃ και τούτο ως δείγμα της μεθοδικότητος με την οποίαν συντάσσονται τινές εκ των άρτι ψηφισθέντων νόμων και **Διὰ τὰς μελλούσας** του συστήματος γενεᾶς όπερ κατὰ την σύνταξιν αὐτῶν έτηρήθη. «Εν εκ των άρθρων του προσφάτου νόμου περι καταργήσεως 122 Ειρηνοδικείων και 10 Πταισματοδικείων τι νομίζετε ότι όρίζει; Απλούστατα, ότι ο αριθμός των Αρεοπαγιτῶν περιορίζεται εις δέκα πέντε, περιλαμβανομένου του Προέδρου και Αντιπροέδρου. Φηντασθήτε τώρα τὸν εν τῳ μέλλοντι συλλέκτην της νεωτέρας ήμῶν νομοθεσίας, τὸν ύπόχρεων να γνωρίζῃ ότι τὸν αριθμὸν των μελῶν του Αρείου Πάγου κανονίζει διάταξις κεκρυμμένη εν νόμῳ φέροντι την έπιγραφήν: Περι καταργήσεως τινῶν Ειρηνοδικείων και Πταισματοδικείων!

Υπήρχεν έπομένως η δέν υπήρχεν ανάγκη να ειδοποιηθῶσι περι τούτου, έστω και ύφ' ήμῶν, αι μέλλουσαι γενεαί;

Αλλά μήπως η άλλη, έπίσης της παρουσίας συνόδου διάταξις νόμου, διά της οποίας τὸ παρα τῳ Αρείῳ Πάγῳ υπό του άναρρεσιόντος **Και δυνείαι** παραβόλον, από δραχμῶν εννενηκοντα αναβιβάζεται εις δραχμάς **εκατὸν τεσσαράκοντα** δέν περιέχεται εν νόμῳ φέροντι την έπιγραφήν: Περι μεταρρυθμίσεων εν τῳ... Έθνικῳ Τυπογραφείῳ! Επὶ τῇ ευκαιρίᾳ δὲ των νομοθετικῶν τούτων άλλοκότιαν άς μη παραλειφθῇ άνευ ιδιαιτέρας εξάρσεως η άλλῆς νομοθετικῆς περινοια, καθ' ήν, εκ του παραβόλου τούτου των **εκατὸν τεσσαράκοντα** δραχμῶν, επιστρέφονται εις τὸν νικήσαντα άναρρεσιόντα μόναι αι εννενηκοντα, διότι αι ύπόλοιποι πενήκοντα κρατοῦνται ανεπιστρεπτει υπό του Δημοσιου ως δαπάνη διά την εκτύπωσιν των άποφάσεων του Αρείου Πάγου, παραπέμπεται δὲ σοφώτατα ο προ-

καταβλῶν τούτην αλλά νικήσας άναρρεσιῶν να τὰς εισπράξῃ από τὸν ήττηθέντα αντίδικόν του.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Κ. Κ. ΔΙΚΗΓΟΡΟΥΣ ΑΘΗΝΩΝ

Καταργηθέντος διά της ύπ' αριθ. 18 ε. ε. άποφάσεως της όλομελείας του δικαστηρίου των ενταῦθα Έφετῶν, επικυρωθείσης και διά της ύπ' αριθ. 26772 ε. ε. διαταγῆς του Υπουργείου της Δικαιοσύνης του Δ' τμήματος του ρηθέντος δικαστηρίου, ενώπιον του οποίου εδικάζοντο αι ύποθέσεις, εις ας τὸ δημοσίον παρίστατο ως διάδικον, του λοιπού αι ύποθέσεις αὐται θα έγγραφῶνται εις τὰ πινάκια και θα δικάζονται εις τὰ τμήματα, εις α εκ της φύσεως των υπάγονται, ήτοι αι έμπορικαί εις τὸ Α', αι συνολικαί εις τὸ Β' και αι συνήεις εις τὸ Γ', έγγραφόμεναι εις τὰ πινάκια των τριῶν τούτων τμημάτων.

Η ισχύς του νέου κανονισμοῦ άρχεται από της 24 Οκτωβρίου 1909.

(Εκ του γραφείου του Έφετείου Αθηνῶν)

ΝΟΜΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ ΤΟΥ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ

«Ενεκα της συνελύσεως του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνῶν, η δια σήμερα συνήχεια εν τῳ Νομικῳ Τμήματι της άνακοινώσεως του δηγητοῦ κ. Ηλ. Αναστασιάδου «Περί της νομοθετικῆς έπεμβάσεως του Κράτους επί των Ανωμόνων Έταιρειῶν και ιδιαιτέρως των Τραπεζῶν», αναβάλλεται διά τὸ προσεχές Σάββατον 31 Οκτωβρίου και ώρα 6 μ.μ.

ΤΑ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΔΙΚΗΣ ΔΙΚΟΓΡΑΦΑ

(Συνήχεια εκ του προηγουμένου)

Η αντίρρησις, ότι έννοια δῆθεν του άρθρ. 830 είνε ότι ο Αρ. Πάγος δέν δύναται να διατάξῃ άλλο τι, είμη μόνον την άπορρίψιν της αίτήσεως η την άναίρεσιν της άποφάσεως, είνε προδήλως σφαλερά, διότι οὐδαμῶ ο νόμος διατάσσει οὔτε έχει λόγον τινά όπως διατάξῃ τοιαύτην αποκλειστικότητα εις τὸ είδος των άποφάσεων του Αρ. Πάγου ως άκυρωτικοῦ. Και διά τὰ Έφετεία όρίζουσι τὰ άρθρα 776—779 ότι η δέχονται η άπορρίπτουσι την έφεσιν, άλλ' οὐδεις εσακέφθη ποτε ότι ενεκα τούτου δέν δύναται τὸ Έφετεῖον να διατάξῃ π. χ. την προσαγωγήν της εκκαλουμένης άποφάσεως πριν άποφασίση περι του παραδεκτοῦ, η μη, της έφέσεως τουναντίον είνε άναντίλεκτον ότι τὸ Έφετεῖον όφείλει, άμφισβητούμενου π. χ. του έκτελεστοῦ της άποφάσεως επί έμπραγμάτου άγωγῆς περι ακινήτου, να διατάξῃ άπόδειξιν ότι τὸ ετήσιον εισόδημα του ακινήτου υπερβαίνει τὰς δρ. 25 (Πολ. Δικ. 530§2) χωρίς να φαντασθῇ τις ότι τούτο άντίκειται εις τὰ άρθρα 776—779 της Πολ. Δικ. Αὐτή η εκ των πραγμάτων ανάγκη επιβάλλει πολλάκις εις τὰ δικαστήρια να διατάττωσιν άποδείξεις ισχυρισμών και προσαγωγήν έγγραφῶν πριν η προβῶσιν εις την όριστικὴν αὐτῶν άπόφασιν ακριβῶς όπως δυνηθῶσι να προβῶσιν εις αὐτήν, διότι άλλως θ' άπέδιδὲ τις έσχατον παραλογισμόν εις τὸν νομοθέτην ύποστηρίζων τὸ αντίθετον.

Τί θα όφειλε π. χ. να πράξῃ ο Αρ. Πάγος εάν μετά την κατάθεσιν της περι αναίρεσεως αίτήσεως και της προσβαλλομένης άποφάσεως παρα τῳ γραμματεῖ αὐτοῦ, κατάθεσιν προσηκόντων ύπ' αὐτὸν βεβαιωμένην, η κατατεθεισα αίτησις εξηφανίζετα η παρεπίπτε τυχάιως εκ του φακέλλου μετά την επ' άκραστηρίου συζήτησιν, χωρίς να προσαχθῇ άλλο αντίγραφον αὐτῆς οὐδ' ύπ' αὐτοῦ του άναρρεσιβλήτου; Ν' άπορρίψῃ την αίτησιν ως άπαραδέκτον η ανυπόστατον θα ήτο βεβαίως αδύνατον, διότι διά να την άπορρίψῃ πρέπει να έχῃ αὐτήν ύπ' ύψει του, πρέπει να υπάρχῃ αὐτὸ τὸ άπορριπτέον. Κατ' ανάγκην λοιπὸν εν τοιαύτη περιπτώσει πρέπει να διατάξῃ την προσαγωγήν της αίτήσεως άπέχων

νά δικασή μέχρις ού αυτή προσχθή, απαράλλακτως ως πρέπει να πράξη και τὸ Πρωτοδικεῖον ὁσάκις δὲν προσάγεται ἡ ἀγωγή, ἢ τὸ Ἐφετεῖον ὅταν δὲν προσάγεται ἡ ἔφεσις, καὶ οὐδέποτε ὑπεστήριξε τις ὅτι ἡ ἀγωγή καὶ ἡ ἔφεσις πρέπει ν' ἀπορρίπτονται διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι δὲν προσήχθησαν ἢ, προσαχθεῖσαι, ἐκλάπησαν ἢ ἀπωλέσθησαν. Ἡ τυχὸν μὴπω γενομένη κατάθεσις τῆς περὶ ἀναιρέσεως αἰτήσεως σημαίνει μὴ ὀριμότητα τῆς ὑποθέσεως πρὸς συζήτησιν (Πολιτ. Δικον. 469 § 3. ΑΠ. 166 (1877, 11) 1878, 48) 1882), ἢ ἀκυρότητα διὰ τοῦτο τῆς εἰς τὸ πινάκιον ἐγγραφῆς, ἀλλὰ τὸ μὲν πρόωρον τῆς συζητήσεως εἶναι λόγος ἀναβολῆς αὐτῆς οὐδέποτε δὲ λόγος ἀπορρίψεως αὐτοῦ τοῦ δικογράφου ἐφ' οὗ ἡ συζήτησις, ἢ δὲ ἀκυρότης τῆς εἰς τὸ πινάκιον τοῦ Ἄρ. Πάγου ἐγγραφῆς διὰ τὴν μὴ κατάθεσιν τῆς αἰτήσεως παρὰ τῷ γραμματεῖ εἶναι λόγος διαγραφῆς αὐτῆς ἐκ τοῦ πινακίου οὐχὶ δὲ ἀπορρίψεως τῆς αἰτήσεως, διότι ἀπόρριψιν τῆς αἰτήσεως πρέπει νὰ προηγήθῃ νόμιμος συζήτησις αὐτῆς. Ὅταν ὅμως αὕτη ᾖ καὶ πρόωρος ἢ ἐπισπευδῆται δι' ἀκύρου ἐγγραφῆς εἰς τὸ πινάκιον, συζήτησις δὲν δύναται νὰ γείνη νομίμως, ἄρα οὔτε ἀπόρριψις τῆς αἰτήσεως δύναται νὰ διαταχθῇ, ἀφοῦ πάντως ἀπαιτεῖται πρὸς τοῦτο συζήτησις.

Εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα ἄγει διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους καὶ ἡ μὴ προηγουμένη παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ Ἄρ. Πάγου κατάθεσις τῆς δι' ἀναιρέσεως προσβαλλομένης ἀποφάσεως κατὰ τὸν παρ' ἡμῖν ἰσχύοντα νόμον, διότι περὶ τῶν ἐν Γαλλίᾳ ἰδίως διατεταγμένων ἐξ ὧν βεβαίως ἐπηρέασθη ἀπροσέκτως ὁ ἡμέτερος Ἄρ. Πάγος, θὰ εἴπω κατωτέρω.

Ἰδίως ἐν τῇ ἐξῆς περιπτώσει καταφαίνεται εἰς ποῖαν ἀδικίαν ἀπώλειαν δικαιοματῶν δύναται νὰ φέρῃ ἀσφαλῶς καὶ ἀνεπανορθώτως ἢ ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσα νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Προσεβλήθη ἐπὶ ἀναιρέσει ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν κατατεθείσης δὲ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐν ἀντιπεφωνημένῳ ἀντίγραφῳ μετὰ τῆς αἰτήσεως καὶ τοῦ ἐπιδοτηρίου αὐτῆς παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ Ἄρ. Πάγου, ἐνεγράφη νομίμως ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ πινάκιον. Κατὰ τὴν ἐπ' ἀρροκτηρίου συζήτησιν ἡγόρευσε διὰ μακρῶν ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ὁ παρ' Ἄρ. Πάγου Εἰσαγγελεὺς, ὅπως ἐμφανῶς σημαίνει ὅτι εἶχε μελετήσει τοὺς λόγους τῆς ἀναιρέσεως ἐπ' αὐτῶν τῶν αἰτιολογιῶν καὶ διατάξεων τῆς προσβληθείσης ἀποφάσεως καὶ ὅτι ἐπομένως εἶχεν ὑπ' ὕψει τοῦ ταύτην κατατεθειμένου, ὡς εἴρηται, παρὰ τῷ γραμματεῖ. Καὶ ὅμως παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν ὁ Ἄρ. Πάγος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 361) 1905 ἀποφάσεώς του ἀπέριψε τὴν αἴτησιν ὡς ἀναπόδεικτον καὶ οὕτως ἀπώλεσθη ἀμετακλήτως καὶ ἀδικῶς περιουσία ἰκανῶν δεκάδων χιλιάδων δραχμῶν. Βεβαίως τὸ ἀντίγραφον τῆς ἀποφάσεως ἐκείνης μετὰ τὴν κατάθεσιν αὐτοῦ ἀπώλεσθη, παρέπεσον, ἐξηφανίσθη. εἶτε μεταφερομένου τοῦ φακέλλου ἀπὸ τοῦ γραφείου τοῦ Ἄρ. Πάγου εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ εἰσηγητοῦ, εἶτε μετὰ τοῦτο, καὶ ὁ ἀτυχὴς ἀναιρέσιων, ὅστις δὲν ἠδύνατο βεβαίως νὰ παρακλιουθῇ ἐνόπλιως τὰ ἐγγράφα του κατὰ τὰ διάφορα ταῦτα ταξείδια αὐτῶν, ἔμαθεν ἀντὶ ἀδρότατων διδάκτρων ὅτι χάρις εἰς τὴν ρηθεῖσαν νομολογίαν τοῦ Ἄρ. Πάγου δύναται κάλλιστα ὁ διάδικος, βοηθούσης τῆς τύχης, τῆς ἀπροσεξίας ἢ τοῦ δόλου, ν' ἀπογυμνωθῇ τῆς περιουσίας του λαμβάνων ὡς ἀντάλλαγμα ἐν ἄδωρον δικαίωμα ἀγωγῆς κακοδικίου κατ' ἀγνώστου καὶ ἀφεργγύου δικαστικοῦ ὑπαλλήλου ἢ ὑπηρετοῦ! (*)

(*) Δικηγόρος λιαν ἀξίωτος μοὶ διηγείτο ὅτι συζητήθεισας πρὸ τινῶν ἐτῶν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου Καλαμῶν ἀγωγῆς στηριζομένης ἐπὶ δύο συναλλαγματικῶν μεγάλου ποσού, ὁ εἰσηγητὴς δικαστῆς μὴ ἐρίσκων ἐν τῷ φακέλλῳ τὰς συναλλαγματικὰς, ἀνεβάλλε τὴν πρὸς τὸ δικαστήριον εἰσηγήσιν παρελθόντων ἐν πολλῶν μηνῶν ματαίως ἐρεύνης, διότι ὁ πληρεξούσιος τοῦ ἐνάγοντος διετεί-

Ἐὰν ἐφημεύετο ὁ νόμος, ἐὰν δηλ. διώριζεν ὁ Πρόεδρος τὸν εἰσηγητὴν ἅμα τῇ κατάθεσιν τῶν ἐγγράφων καὶ τῇ ἐγγραφῇ τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ πινάκιον καὶ ἔστειλε πρὸς τὸν εἰσηγητὴν ὁ γραμματεὺς τὰ ἐγγράφα, ὁ τοιοῦτος κίνδυνος ἤθελε βεβαίως καὶ ἀσφαλῶς ἀποτραπῆ, διότι ἡ ὁ εἰσηγητὴς θὰ ἐλάμβανε τὴν ἀπόφασιν καὶ θὰ συνέταττεν ἐγγράφως τὴν ἐκθεσίν του ἐπὶ τῇ βῆσει αὐτῆς καὶ τῶν λόγων τῆς ἀναιρέσεως καὶ τότε θὰ ἦτο πλέον βεβαιωμένον ἐπισήμως ὅτι ἡ κατατεθείσα ἀπόφασις ἀπώλεσθη μετὰ τὴν ἐκθεσιν ἢ, καὶ ἐὰν ἢ ἀπόφασις ἐχάνετο πρὶν ἢ περιέλθῃ εἰς τὸν εἰσηγητὴν, βεβαίως θὰ ὑπῆρχε κινδύνος ὅπως ζητηθῇ ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ ἄλλο ἀντίγραφον αὐτῆς παρὰ τοῦ δικηγόρου τοῦ ἀναιρεσίου, ὡς γίνεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ἐν Γαλλίᾳ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἐγγράφων (En pratique, le conseiller rapporteur n' hésite pas à faire demander directement à l'avocat telle au telle pièce.... Pand. Franç. v° Cassation civile n° 604, Crépon Du pourvoi en cassation τόμος 1ος σελίς 311). Ἄλλ' ἀφοῦ τὰς περὶ ἀμέσου διορισμοῦ τοῦ εἰσηγητοῦ σφάξ διατάξεις τοῦ νόμου ὁ Ἄρ. Πάγος ἀφήκεν ἀνεφρμύστους, ὥφειλε τοῦλάχιστον νὰ διατάξῃ τὴν παραγωγήν τῶν τυχόν ἐλλειπόντων ἐκ τῆς δικογραφίας ἐγγράφων, καὶ οὐχὶ νὰ ἀπορρίπτῃ διὰ τοῦτο τὰς αἰτήσεις, διότι οἱ τύποι ἐτέθησαν ὅπως ὑπηρετῶσιν εἰς τὰ δικαιοματῶν οὐχὶ δὲ τὰ δικαιοματῶν εἰς τοῦς τύπους.

Ὡς ἔχουσιν ὅμως σήμερον τὰ πράγματα, μόνη προφύλαξις πλέον διὰ τοὺς παρ' Ἄρ. Πάγου διάδικους ἀπομένει νὰ ἀσφαλίζονται παρ' ἀσφαλιστικῆς ἐταιρείας, κατὰ τοῦ κινδύνου τοῦ ἀπειλοῦντος τὴν περιουσίαν των ἐκ τῆς τυχαίας ἀπωλείας ἢ τῆς δολίως ὑπεξαίρεσεως τῶν ἐγγράφων αὐτῶν, διότι ὑπὸ τοιαύτην νομολογίαν πᾶς ἀναιρεσίβλητος, συνειδῶς τὸν κερᾶνονον τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δύναται νὰ ᾖ βεβαίως ὅτι θὰ διαφύγῃ τὴν ἀναιρέσιν αὐτῆς κερδαίνων ἀσφαλῶς καὶ διὰ παντός τὴν δικὴν ἐὰν ἐξ οὐδὲποτε λόγου ἐξαφανισθῇ μετὰ τὴν ἐπ' ἀρροκτηρίου συζήτησιν τὸ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσίου προσαχθὲν ἀντίγραφον τῆς ἀναιρεσίβλητου ἀποφάσεως.

Ἀντετάχθη, ἢ δυνατὸν ἴσως ν' ἀντιταχθῇ, ὅτι ἐὰν οἱ διάδικοι, κατατιθέντες τὰ ἐγγράφα των παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ζητῶσι καὶ λαμβάνωσι παρὰ τοῦ γραμματέως ἐγγράφον ἀπόδειξιν περὶ τῆς καταθέσεως ταύτης, θὰ ἔχωσι τὸν γραμματέα ὑπεύθυνον διὰ τὴν ζημίαν τῆς ἐκ τῆς ἐνδεχομένης μετὰ τοῦτο ἀπωλείας ἢ ὑπεξαίρεσεως τῶν ἐγγράφων τούτων ἀπορρίψεως τῶν αἰτήσεων αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Ἄρ. Πάγου, κατὰ τὴν τοιαύτην νομολογίαν αὐτοῦ. Ἡ ἀντίρρηση αὕτη οὔτε τὴν νομολογίαν ταύτην δικαιολογεῖ οὔτε τὴν εὐθύνην τοῦ γραμματέως στηρίζει. Ἡ εὐθύνη ὑπάρχει καὶ ἄνευ τῆς ἐγγράφου ὁμολογίας τοῦ γραμματέως, ἥτις ἀπλῆν μόνον ἀπόδειξιν τῆς κατάθεσεως τῷ παρέχει, ἀπόδειξιν ὅμως ἢ ἄλλως ὁ διάδικος ἔχει καὶ ἐκ τῆς ἐν τῷ πινάκιῳ ἐγγραφῆς, διότι, ὡς εἶπον ἀνωτέρω, ἡ ἐγγραφῆ

νευτο ὅτι εἶχε θέσει τὰς συναλλαγματικὰς ἐν τῷ καταθέντι καὶ παρὰ τῷ εἰσηγητῇ εὐρισκομένῳ φακέλλῳ, τὸ δικαστήριον ἐμελλε νὰ διατάξῃ τὴν παραγωγήν τῶν συναλλακτικῶν, ὅτε κατὰ συμπτῶσιν δύο ἄλλοι δικηγόροι μεταδόντες ἡμέραν τινὰ πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ εἰσηγητοῦ δικαστοῦ εἰς τὸν οἶκόν του, κατὰ τὴν ἐπέτειον ὀνομαστικῆν αὐτοῦ ἐορτήν, παρετήρησαν, ὅτι τὸ ἐπὶ τῆς τραπεζῆς δοχεῖον τῶν σιγάρων ἦτο ἐσωτερικῶς κεκαλυμμένον ὑπὸ δύο ἐπιμήκων τεμαχίων χαρτοσήμου, ἃ τινὰ ἦσαν αὐτὰ αἰ ἀπὸ τοσοῦτων μηνῶν ζητούμενα δύο συναλλαγματικὰ, τὰς ὁποίας ἡ ὑπηρετρία τοῦ δικαστοῦ εὐρούσα, ὡς φησιν αὐτὸς ἐπὶ τοῦ δαπέδου καὶ θεωρήσασα καταλήλους μόνον διὰ τὴν σιγαροθήκην ἐκείνην, τὰς εἶχε θέσει ὡς ἐσωτερικὸν αὐτῆς περιλάμψμα. Εὐτύχως προέκειτο πρὸς Πρωτοδικεῖον, διότι, ἐὰν τὸ γεγονός ἐλάμβανε χώραν ἐπὶ δικογράφου προσαχθέντος πρὸς τὸν Ἄρ. Πάγου ὁ πέλευκος τῆς εἰρημένης νομολογίας του θὰ ἐθανάτωνε τὸ δικαίωμα ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν εἰς τὸν ἄπαντα αἰῶνα.

τεκμηριῶν τὴν κατάθεσιν τοῦλάχιστον ὡς πρὸς τὴν ἀναιρετήριον αἰτήσιν καὶ τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν. Ἡ εὐθύνη ὅμως τοῦ γραμματέως δὲν δύναται νὰ ἀσφαλίσῃ τὸν διάδικον κατὰ τῆς τυχαίας καὶ ἄνευ πταίσματος τοῦ γραμματέως ἀπωλείας τῶν ἐγγράφων οὐ μόνον διὰ τὴν τυχὸν οἰκονομικὴν ἀνεπάρκειαν αὐτοῦ ἀλλὰ καὶ διότι κατὰ τὸ ἀρθρ. 56 Πολ. Δικ. τοιαύτη κατὰ τοῦ γραμματέως ἀγωγή μόνον ἐν περιπτώσει δόλου ἢ βαρείας αὐτοῦ ραθυμίας δύναται νὰ ἐγερθῇ, οὐχὶ δὲ καὶ ἐκ τυχαίας ἀπωλείας. Ἄλλὰ καὶ ἐν ἀκρόμῃ ὁ γραμματεὺς ἐθεωρεῖτο ὅπως δῆποτε ὑπεύθυνος (Δικ. Ὀργ. 124 Πολ. Δικ. 66) πάλιν ἡ ἀδικία ζημίαι θὰ μετετίθετο ἀπλῶς ἀπὸ τοῦ διαδίκου εἰς τὸν γραμματέα ἐκ τῆς τοιαύτης νόμου ἀστηρικτοῦ νομολογίας τοῦ Ἀρείου Πάγου.

(Ἀκολουθεῖ)
Ι. ΦΡΑΓΚ'ΑΣ
δικηγόρος ἐν Ἀθήναις

ΒΡΑΧΕΙΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ἐπιστολὴ Πρωτοδίκου.

Τὴν δικαιοσύνην, τάσσουσιν ἕκαστον ἐν τῇ οἰκείᾳ θέσει, ἀνορθοῦσιν οὐχὶ ἡ ὀνομασία τῶν δικαστηρίων, διότι ὅλως ἀδιάφορον ἐστίν, ἐν ταῦτα ὀνομάζονται Ἄρειος Πάγος, Ἐφετεῖα, Πρωτοδικεῖα, Εἰρηνοδικεῖα ἢ ἄλλως πως, οὐδὲ τὰ κτήρια ἢ καταστήματα τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν, διότι ταῦτα δὲν ἔχουσι φωνήν, οὐδὲ συναίσθησιν τῶν δικαστικῶν ἔργων, ἀλλ' οἱ δικαστικοὶ λειτουργοὶ (διὰ τὴν ὑπαρξίν των ὁποῖων πρέπει νὰ ἐνδιαφέρονται οἱ πολῖται), ὅταν οἱ δικαστικοὶ λειτουργοὶ, πάντων μὲν, οὐδενὸς ὅμως ὀρισμένου προσώπου ἀνάγκην ἔχωσι, τὴν δ' ἀντίληψιν τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς οἱ πολῖται δύναται προχειρῶς νὰ ἐπικλιῶνται, δὲν ὑπάρχωσι δὲ καὶ δικονομικαὶ διατάξεις τὴν δικαιοσύνην τῶν δικῶν ἐνισχύουσαι, ὥστε ἀνάγκη νόμων τὴν ὑπαρξίν των ὅρων τούτων ἐγγυώμενοι, οἱ δὲ δικαστικοὶ λειτουργοὶ, τότε, πάντων μὲν, οὐδενὸς ὅμως ὀρισμένου προσώπου ἀνάγκην ἔχουσιν, ὅταν καὶ οἱ προβιβασμοὶ πρὸς πληρώσιν τῶν κενῶν θέσεων καὶ αἱ μετὰθεσεῖς αὐτῶν ἐνεργῶνται καθ' ὀρισμένον χρόνον, καὶ αἱ μὲν μετὰθεσεῖς ἐπὶ τῇ βῆσει τοῦ καὶ ἐπὶ τῶν προγόνων ἡμῶν ἐφαρμοζομένου ἐπὶ τῆς τῶν Ἡλιαστῶν ἐκλογῆς θεσμοῦ τῆς κληρώσεως, οἱ δὲ προβιβασμοὶ τῇ ὑποδείξει τῆς, ὡς συμβαίνει καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ ὡς πρὸς τοὺς διορισμοὺς τῶν Δικαστῶν, δημοσίας γνώμης τῆς τὴν ἰκανότητα τῶν Δικαστῶν ἀνευριστικῶς, χωρὶς καὶ ἡ ἀρχαιότης νὰ παραβλέπηται. Ἐλπίζομεν δ' ὅτι περὶ τούτων ἀσχοληθήσονται καὶ οἱ τὸ Ἔθνος κατὰ τὸ ἀρθρον 67 τοῦ Συντάγματος ἀντιπρόσωποι Βουλευταὶ καὶ ἡ Σεβαστὴ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων, πρὸς ἣν ἐκ Γυθείου, ὅπου, ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός μας διατριβόμεν, πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, ὑπεβάλλομεν τὴν ἀπὸ 14 7θρίου τοῦ ἔτους τούτου ἀνφορὰν μας θίγουσαν καὶ ἔτερα μέτρα, ἀφορῶντα τὴν ἐξασφάλισιν καὶ τῆς θέσεως καὶ τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων, μετὰ τῆς ἐνσκήσεως τοῦ προσήκοντος καὶ ἀποτελεσματικοῦ ὑπὲρ τῶν πολιτῶν ἐλέγχου, προλαμβάνοντα τὰς παρεκτροπὰς καὶ ἀναιρεσίας πάντων τῶν ὑπαλλήλων, καὶ ἐμποδίζοντα, κατὰ τὴν ταπεινὴν μας γνώμην, τὴν ὑπαρξίν συναλλαγῆς, πάντως δὲ περιορίζοντα ταύτην.

Δεξασθε, παρακαλοῦμεν, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ὑπολήψεώς μας, μεθ' ἧς ἀποστελλόντες ἡμῖν τὸ παρὸν χειρόγραφον, διατελοῦμεν.
Προκ. Κολλύβας
Πρωτοδίκης

Υ. Γ. Ὅταν ἐπικρατῶσιν αἱ ἀνω ἀρχαί, ὄντως οἱ περὶ προβιβασμοῦ καὶ μετὰθεσεως δικαστικῶν λειτουργῶν Νόμοι εἰσὶν ἀπαύσασμα τῆς θελήσεως τοῦ Ἔθνους, ἐξ οὗ καὶ ἡ δικαστικὴ ἐξουσία πηγάζει, ὡς καὶ τὸ ἀρθρον 21 τοῦ Συντάγματος διακελεύει.
Ὁ ἴδιος

Σ. Δ. Δὲν φρονεῖ ὁ γράφων ὅτι ὁ θεσμὸς τῶν Ἡλιαστῶν καὶ ἡ ἐν Ἀγγλίᾳ δικαιοσύνη προϋποθέτουσιν ἀρχαίους Ἑλλήνας καὶ νεώτερος Ἀγγλοὺς; Ὅπως σημαίνει ὅτι ἀντενδείκνυται εἰς... νεώτερος Ἑλλήνας;

Ἐν Ἀθήναις τὴν εικοστὴν τρίτην 23 Ἰουνίου 1909 τοῦ χιλιεστοῦ ἐνεακοσιοστοῦ ἐνάτου ἔτους, ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥραν 11 π. μ. ὁ ὑποφαινόμενος δικαστικὸς κλητῆρ τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν Δημ. Χριστοφίλου τῇ ἐγγράφῳ παραγγελίᾳ τοῦ δικηγόρου Κωνσταντίνου Χριστοδούλου, πληρεξούσιου τοῦ Ἀγγέλου Ἀγγελοπούλου, κατοικοῦ Ἀθηνῶν, μετέβην καὶ ἐπέδωκα πρὸς τὸν κ. Εἰσαγγελεῖα τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν, ἐδρεύοντα ἐνταῦθα διὰ τὸν Παναγιώτην Τάμπρον, κάτοικον πρῶην Ἀθηνῶν καὶ ἤδη ἀγνώστου διαμονῆς τὴν ἀπὸ 18 Ἰουνίου 1909 ἀγωγὴν δι' ἧς καλεῖται ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν πρὸς συζήτησιν ἐμπροσθέντος καὶ ἐξαιτεῖται νὰ υποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος νὰ τοῦ πληρώσῃ δραχμ. τετρακοσίας (400) ἐντόκως ποδὸς 9 ο/ο ἐτησίως ἀπὸ σήμερον ἄχρις ἐξοφλήσεως, ἀπαγγελθῇ κατ' αὐτοῦ προσωπικῆς κράτησις, κηρυχθῇ προσωρινῶς ἐκτελεστὴ ἡ ἐκδοθησομένη ἀπόφασις καὶ νὰ καταδικασθῇ οὗτος εἰς τὰ ἐξόδα καὶ τὴν ἐλὴν καὶ εἰς ἐνδείξιν.
Ὁ Λαβὼν Εἰσαγγελεὺς Ὁ κλητῆρ
Α. Σπυλιάνδης Δ. Χριστοφίλου
Ἀκριβὲς ἀντίγραφον
Ἀθήνησι τῇ 12 8θρίου 1909.
Ὁ Πληρεξ. Δικηγόρος
Κωνσταντ. Χριστοδούλου.

Ἄριθ. 19, 726.
Ἀποδεικτικὸν
Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν δεκάτην (10) Ὀκτωβρίου 1909 ἐνεακοσιοστοῦ ἐνάτου ἔτους, ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 5 π. μ. ὁ ὑποφαινόμενος δικαστικὸς κλητῆρ τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν Γεώργ. Ἀργυρόπουλος, τῇ ἐγγράφῳ παραγγελίᾳ τοῦ δικηγόρου Γ. Βελέντζα, πληρεξούσιου τοῦ Δημητρίου Κ. Μανωλάκου, κατοικοῦ Ἀθηνῶν, μετέβην καὶ ἐπέδωκα πρὸς τὸν κ. Εἰσαγγελεῖα τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν ἀντίγραφον ἐξ ἀπογράφου ἐκτελεστοῦ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2, 930 ἐ. ἔ. ἀποφάσεως τοῦ Ἀ' Βορείου Εἰρηνοδικεῖου Ἀθηνῶν, διὰ τὸν ἀγνώστου διαμονῆς Δημητρίου Δημητρακόπουλον, κάτοικον πρῶην Ἀθηνῶν, πρὸς γνῶσιν του καὶ διὰ τὰς νομίμους συνεπείας, συνάμα δὲ ἐπιτασσόμενον ἵνα ἐμπροθέσωσ τῷ πληρωσῇ 1) διὰ κεφάλαιον δραχ. 225 2) τοὺς τόκους αὐτῶν πρὸς 9 ο/ο ἐτησίως ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς (17 7θρίου 1909) μέχρι σήμερον δραχ. 1, 30 3) δι' ἐπιδικασθέντα ἐξόδα καὶ τὴν ἐλὴν ὁρ. 16, καὶ 4) δι' ἀπόγραφον, ἀντίγραφον, ἐπιταγὴν πρὸς ἐπίδοσιν καὶ ἐπίδοσιν δραχ. 8, ἥτοι τὸ ὅλον δραχ. διακοσίας τενταχθῶν καὶ 30]00 (250 καὶ 30]00) καὶ ταύτας ἐντόκως ἀπὸ σήμερον μέχρις ἐξοφλήσεως, ἄλλως κλπ.
Ἀνεγνώσθη καὶ ὑπεγράφη.
Ἀκριβὲς ἀντίγραφον
Α. Σπυλιάνδης Ὁ Δ. Κλητῆρ
Γ. Ἀργυρόπουλος
Ἀκριβὲς ἀντίγραφον.
Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ὀκτωβρίου 1909.
Ὁ Πληρεξ. Δικηγόρος **Γ. Κ. Βελέντζας**

Περίληψις ἀποφάσεως

Τὸ Δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6857 ἐνεστώτος ἔτους ἀποφάσεώς του, ἐκδοθείσης ἐπὶ τῆς ἀπὸ 7 Ὀκτωβρίου 1909 αἰτήσεως τοῦ Ἀθανασίου Α. Χαλᾶ, κατοικοῦ Ἀθηνῶν, καὶ διαμένοντος προσωρινῶς ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός του ἐν Κωνσταντινουπόλει, κατὰ τῆς συζήτου του Ἰουδιθ, τὸ γένος Δομβρόβιλιτς (Judith Dobrilovich), αὐτοκαλουμένης νῦν Ἰουδιθ Διραν Γερμανιᾶν (Judith Diran Yerganian), κατοικοῦ Κωνσταντινουπόλεως, περὶ διαζευξέως ἀπ' αὐτῆς διὰ τὸς ἐν αὐτῇ λόγους, ἐδέξατο τὴν εἰρημένην αἴτησιν, ἐπέτρεψε τῷ αἰτούντι ὅπως ἐγείρῃ τὴν περὶ διαζευξέως ἀγωγήν του καὶ διέταξε τὴν κατὰ τοὺς νομίμους τύπους τοιχοκόλλησιν καὶ δημοσίευσιν τῆς μνησθείσης αἰτήσεως.
Ἀκριβὲς περίληψις δημοσιευομένη διὰ τὰς νομίμους συνεπείας.
Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Ὀκτωβρίου 1909.
Ὁ Πληρεξούσιος Δικηγόρος
Νικόλαος Α. Χαλᾶς

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

Τὸ Δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5741 (1909) ὀριστικῆς ἀποφάσεώς του, δεχθὲν τὴν ἀπὸ 18 Αὐγούστου 1909 αἴτησιν των ἐχέρους θετῶν τέκνων τῶν Νικολάου Ἰω. Εὐστρατίου καὶ Κωνσταντίνου συζύγου Ν. Εὐστρατίου, τὸ γένος Ἀποστ. Σαρρῆ, τῶν ἀγνώστων γονέων ἀνήλικον Εὐστράτιον.
Ἀθήνησι τῇ 22 Σεπτεμβρίου 1909.
Ὁ Πληρεξούσιος δικηγόρος
Ἰω. Διαλιουᾶς

Περίληψις

Τὸ Δικαστήριον τῶν ἐν Λαμ.α Πρωτοδικῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 789 (1909) ἀποφάσεώς του ἐκδοθείσης ἐπὶ τῆς ἀπὸ 30 Αὐγούστου 1909 αἰτήσεως τοῦ Ἀνδρέα Ζούπα κατοικοῦ Μπρωφιλανθῆς καὶ ἤδη διαμένοντος ἐν Καρδίτῃ κατὰ τῆς συζήτου του Ἐλένης θυγατρὸς Γ. Μηλιῶν, δι' ἧς ζητεῖτο ὅπως διαταχθῇ ἡ ἐνέργεια τῶν δεόντων πρὸς ἔγερσιν τῆς περὶ διαζευξέως ἀγωγῆς, ἐδέξατο τὴν ἐν λόγω αἴτησιν καὶ διέταξε τὴν κατὰ νόμον τοιχοκόλλησιν καὶ δημοσίευσιν αὐτῆς ἐν περιλήψει.— Ἀκριβὲς περίληψις
Ἐν Λαμῖα τῇ 21 Ὀκτωβρίου 1909
Ὁ Πληρεξ. Δικηγόρος τοῦ Ἀνδρέα Ζούπα
Ν. Γ. Βελέντζας